ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 24ον | ΑΘΗΝΑΙ 1—15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1910 | ΑΡΙΘΜΟΣ 994

Η ΤΙΜΗ

Εἶναι ἕνα εἶδος θρησκείας διὰ τὸν Ἕλληνα. Ὄχι ἡ τιμὴ ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν τῆς λέξεως σημασίαν, εἰς τὴν ὁποίαν περιλαμβάνεται κάθε πρᾶξις ἀνήθικος. Ὁ κλέπτης, ὁ ψεύστης, ὁ συκοφάντης ἐκεῖνος ποῦ ἐξαπατᾶ, ἐκεῖνος ποῦ καταστρατηγεῖ κάθε νόμον, ἀρκεῖ, πολὺ συχνά, νὰ κλέπτῃ καὶ νὰ συκοφαντῇ καὶ νὰ ἐξαπατᾷ καὶ νὰ καταστρατηγῇ τοὺς νόμους μὲ ἐπιτηδειότητα καὶ ἡ τιμή του μένει σχεδὸν ἀπρόσβλητος. Τὰ καταφέρνει, τὰ ἐξοικονομεῖ, τὰ βολεύει, ἰδοὺ ἡ συνήθης φρασεολογία, ἡ ὁποία κρύπτει κάτω ἀπὸ λόγια ἐπιεικείας ἔργα ὄχι πάντοτε τίμια.

Ἡ ἔννοια τῆς τιμῆς λοιπὸν περιωρίσθη εἰς ἕνα στενώτατον κύκλον. Εἰς τὴν σχέσιν τὴν ἐκτὸς τοῦ νόμου μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός. Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἀνθρώπων ὁ εἷς καταγίνεται μὲ κάθε τρόπον πῶς νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ἄλλου. Χωρὶς ἡ ἰδική του φυσικὰ νὰ παθαίνῃ τίποτε, διότι τὰ καταφέρνει καὶ τὰ βολεύει καὶ εἰς αὐτό, ὅπως εἰς τόσα ἄλλα πράγματα. Ἀλλὰ ὁ ἄλλος ἀτιμάζεται. Καὶ ὁ ἄλλος αὐτὸς εἶναι ἡ γυναῖκα.

Ἡ ἰδική της ἀτιμία ἀντανακλᾷ εἰς ὅλην τὴν οἰκογένειαν. Εἰς τὸν πατέρα, τὴν μητέρα, τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὴς ἀδελφές. Εἰς τὸν ἀνίδεον σύζυγον, εἰς τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια ὅπου ὑπάρχουν. Καὶ δι' αὐτὸ τὸ πιστόλι, τὸ ξύλο, καὶ κάθε εἶδος χειροδικίας ἐκτὸς τοῦ νόμου τιμωρεῖ ἐνίοτε ἐκεῖνον, ποῦ παίζων καὶ διασκεδάζων ἀτιμάζει ὄχι τὴν γυναῖκα μόνον, ἀλλὰ ὅλους, ὅσοι ζοῦν γύρω της.

Εἰς κανένα ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου δὲν γίνονται τόσοι φόνοι, καὶ δὲν χύνεται τόσον αἷμα διὰ λόγους τοιούτους τιμῆς, ὅσον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Καὶ εἰς κανένα ἄλλο μέρος οἱ ἄνθρωποι δὲν καυχῶνται καὶ δὲν θεωροῦνται δι' αὐτὸ τόσον τίμιοι καὶ τόσον ὑπερήφανοι ὅσον ἐδῶ. Ἀδελφοὶ σκοτώνουν ἀδελφάς, πατέρες ἀρραβωνιαστικούς, σύζυγοι τοὺς φίλους των τῆς χθές, ἐρωμέναι τοὺς ἐραστάς των. Σπίτια κλείουν γιὰ πάντα, οἰκογένειαι ἐρημόνονται ἀπὸ τοὺς προστάτας των, παιδιὰ ὀρφανεύουν, καὶ τὰ βρεφοκομεῖα καὶ οἱ δρόμοι καὶ αἱ ἐκκλησίαι καὶ οἱ ὑπόνομοι δὲν δέχονται δι' αὐτὸ ὀλιγωτέρας κάθε ἡμέραν μικρὰς ὑπάρξεις, εἴτε νεκρὰς εἴτε ζωντανάς, ποῦ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν κάνει τὸ ἴδιον.

Ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν εἰς ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ πυκνὰ θύματα, ποῦ ὑπάρχουν εἰς ὅλας μας τὰς κοινωνικὰς τάξεις, εἰς ὅλας ἀδιακρίτως ἀπὸ τὰ ἐπάνω πρὸς τὰ κάτω, νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸν νομοθέτην νόμον, ὁ ὁποῖος νὰ προστατεύῃ ὄχι πλέον τὴν γυναῖκα, ὄχι τὸ ἀνίδεον κορίτσι ποῦ ἀπὸ τὰ δέκα τρία του χρόνια ἠμπορεῖ νὰ πέσῃ θῦμα τῆς ἀτιμίας αὐτῆς, ἀλλ' αὐτήν τὴν οἰκογένειαν, αὐτοὺς τοὺς πατέρας καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς συζύγους ἀπὸ τὸ

ὄνειδος τῆς ἀτιμώσεώς των ἀπὸ τὸν πρῶτον τυχόντα κακοήθη.

Ἀλλοῦ ὅπου τὰ ζητήματα αὐτὰ τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς δὲν ἔχουν τόσην σημασίαν ὅσον ἐδῶ, καὶ ὅπου αἱ ἐκτὸς τοῦ γάμου σχέσεις τῶν δύο φύλων δὲν κρίνονται μὲ τόσην αὐστηρότητα, ἀλλ' οὔτε τιμωροῦνται μὲ τόσην τραγικότητα, οἱ νομοθέται συνεπεῖς εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτὴν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς δικαιοσύνης ἐνομοθέτησαν αὐστηροτάτους νόμους προστατεύοντας τὴν οἰκογενειακὴν τιμήν.

Ἀφήνω τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Ἀγγλίαν ποῦ ἕνα φιλὶ πληρώνεται ἀπὸ πέντε ὡς πενῆντα λίρες καὶ ὅπου ὁ ποινικὸς νόμος εἶναι ἀμείλικτος διὰ τὸν ἐξαπατοῦντα μὲ ψευδεῖς ὑποσχέσεις κόρην ἢ γυναῖκα οἱασδήποτε ἡλικίας.

Ἡ Ἑλβετία, ἡ Γερμανία, ἡ Ρωσσία καὶ ἡ Γαλλία τελευταία ἐψήφισαν νόμους αὐστηρούς, καθιερώσαντες καὶ τὸ σύστημα τῆς ἀναζητήσεως τῆς πατρότητος καὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἀνδρὸς πρὸς διατροφὴν καὶ τῆς γυναικὸς—οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι—καὶ τοῦ παιδιοῦ, τὸ ὁποῖον ὀφείλουν νὰ παρακολουθοῦν καὶ νὰ διατηροῦν ἕως τὴν ἐνηλικίωσίν του.

Ἡ ἐπανάστασις ἦλθε καὶ παρῆλθε χωρὶς νὰ ῥίψῃ ἕνα βλέμμα εἰς τὰ ζητήματα αὐτά, τὰ κανονίζοντα τὴν προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν τῆς τιμῆς παντὸς οἰκογενειάρχου. Μένει τώρα ἡ ἀνόρθωσις, εἰς τὴν ὁποίαν τόσαι στρέφονται ἐλπίδες, τόσαι ἐπιβάλλονται ὑποχρεώσεις καὶ καθήκοντα.

Δὲν εἶναι μόνον τὰ ἀγροτικὰ ζητήματα καὶ τὰ στρατιωτικὰ καὶ ναυτικὰ ποῦ ἔχουν ἀνάγκην μελέτης καὶ μεταρρυθμίσεως. Ἕνας τόπος μικρὸς, τοῦ ὁποίου ὁ πληθυσμὸς δεκατίζεται μὲ χιλιάδας ἐκτρώσεις τὸν χρόνον, ἕνας τόπος τοῦ ὁποίου ἡ νεότης τῶν χωριῶν καὶ τῶν πόλεων εἶναι καταδικασμένη νὰ φρουρῇ μὲ τὸ ὅπλον εἰς τὸ χέρι τὴν οἰκογενειακήν της τιμήν, ἕνας τόπος ποῦ κατατάσσει τὴν γυναῖκα μεταξὺ τῶν αἰωνίων ἀνηλίκων καὶ ἡλιθίων, προκειμένου νὰ τῆς παραχωρήσῃ καὶ τὸ δικαίωμα ἀκόμη τῆς κηδεμόνος συγγενικῶν της παιδιῶν, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν προστατεύῃ, ὅπως προστατεύῃ τοὺς ἀνήλικας, ἀφοῦ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἰδικήν της καταστροφὴν ἐπεκράτησε νὰ ἐκτίθεται ἡ τιμὴ ὁλοκλήρου τῆς οἰκογενείας.

Ὅλοι οἱ φιλόδοξοι καὶ οἱ λεγόμενοι προοδευτικοὶ ποῦ ζητοῦν νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν εἰς τὴν συγκαλουμένην Ἐθνοσυνέλευσιν, ἂς φροντίσουν τοὐλάχιστον νὰ θέσουν εἰς τὰ προγράμματά των τὸ ἄρθρον αὐτὸ τῆς προστασίας τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς.

Ἀλλὰ καὶ οἱ διοργανωταὶ τῶν διαφόρων λαϊκῶν σωματείων καὶ κέντρων καὶ ἑταιρειῶν τί ἄλλο ἔπρεπε νὰ θέσουν ὡς ἐπικεφαλίδα τῶν ἐνεργειῶν των, ἂν ὄχι τὴν προστασίαν τῆς τιμῆς τοῦ λαοῦ.

Ο ΤΟΛΣΤΟΗ ΩΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Ὁ Τολστόη ἀπέθανε. Ἢ μᾶλλον ὁ μέγας ἐπαναστάτης ἤλλαξεν ἁπλῶς ἐξωτερικὴν μορφήν. Διότι ἐπίστευεν ὅτι ὁ θάνατος τοῦ σώματός του θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἀναγέννησίν του εἰς νέαν καὶ τελειοτέραν ζωήν.

«Πιστεύω εἰς τὴν αἰωνίαν ζωήν, γράφει, ἀπαντῶν εἰς τὸν παρὰ τῆς Συνόδου τῆς πατρίδος του ἐναντίον του ἀφορισμόν. Πιστεύω εἰς τὴν αἰωνιότητα καὶ πιστεύω ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀνταμείβεται σύμφωνα μὲ τὰς πράξεις του ἐδῶ καὶ παντοῦ, τώρα καὶ πάντοτε. Πιστεύω μὲ τόσην βεβαιότητα, ὥστε εἰς τὴν ἡλικίαν μου, εὑρισκόμενος πρὸ τοῦ χείλους τοῦ τάφου, μετὰ δυσκολίας συγκρατῶ τὸν ἑαυτόν μου ἀπὸ τοῦ νὰ μὴν εὔχεται τὸν θάνατον τοῦ σώματός μου, δηλαδὴ τὴν ἀναγέννησίν μου εἰς νέαν ζωήν. Καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι κάθε καλὴ πρᾶξις αὐξάνει τὴν εὐτυχίαν τῆς αἰωνίας ζωῆς μου, ὅπως κάθε κακὴ τὴν ἐλαττόνει.»

Ὁ Τολστόη λοιπὸν δὲν ἀπέθανε. Ἁπλῶς διότι τοιοῦτοι ἄνθρωποι δὲν ἀποθνήσκουν. Ὅπως δὲν ἀπέθανεν ὁ Σωκράτης, ὅπως δὲν ἀπέθανεν ὁ Χριστός. Ὁ Τολστόη θὰ ζήσῃ εἰς τὰς γενεὰς τῶν γενεῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ παρακολουθήσουν τὰς ἀρχάς του, καὶ θὰ συνεχίσουν διὰ τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος τὸ μέγα καὶ ἐκπολιστικὸν ἔργον του.

Ὁ Τολστόη ὑπῆρξεν ὁ μεγαλείτερος αἱρετικὸς τοῦ αἰῶνος, ὁ μεγαλείτερος στασιαστὴς κατὰ τῶν τύπων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐκαταστάλαξε μέχρι σήμερον ὅλος ὁ χριστιανισμός. «Δὲν εἶναι χριστιανοί, ἐβροντοφώνησεν ὁ Τολστόη, ὅσοι σκοτόνουν τοὺς ἀδελφούς των εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλ' οὔτε ὅσοι ἐπιβάλλουν εἰς αὐτοὺς τὰς αἱμοχαρεῖς αὐτὰς πράξεις». Καὶ δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὸν κατὰ τοῦ πολέμου ἀφορισμὸν αὐτόν. Ὅλους τοὺς τύπους τῶν μυστηρίων τοὺς ἐξήλεγξε, τοὺς κατέκρινε, τοὺς ἀπηρνήθη.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὸν ἀφορισμὸν τῆς Συνόδου διατυπώνει τὸ ἰδικόν του Π ι σ τ ε ύ ω δηλαδὴ τὸν τύπον τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅστις κατ' αὐτὸν ἐνέχει αὐτὸ τὸ πνεῦμα, αὐτὴν τὴν οὐσίαν τῆς θρησκείας.

«Πιστεύω, λέγει, εἰς τὸν Θεόν, ὅστις εἶναι δι' ἐμὲ τὸ Πνεῦμα, ἡ Ἀγάπη, ἡ Ἀρχὴ ὅλων τῶν πραγμάτων. Πιστεύω ὅτι εὑρίσκεται εἰς ἐμὲ καὶ ἐγὼ εἰς αὐτόν. Πιστεύω ὅτι ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ δὲν ἐξεδηλώθη ποτὲ τόσον καθαρὰ ὅσον εἰς τὸ δόγμα τοῦ ἀνθρώπου—Χριστοῦ.....

«Πιστεύω ὅτι ἡ ἀληθὴς εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ. Πιστεύω ὅτι θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι νὰ ἀγαπᾷ τις τοὺς ὁμοίους του καὶ νὰ εἶναι μὲ τοὺς ἄλλους, ὅπως θέλῃ νὰ εἶναι καὶ οἱ ἄλλοι καὶ πρὸς αὐτόν, εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, ὅλοι οἱ νόμοι καὶ οἱ προφῆται. Πιστεύω ὅτι ἡ ἔννοια τῆς ζωῆς διὰ τὸν καθένα ἀπὸ ἡμᾶς, εἶναι νὰ προαγώμεθα εἰς τὴν ἀγάπην, καὶ πιστεύω ὅτι ἡ τελειοποίησίς μας εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἀγάπης μᾶς ἐξασφαλίζει εἰς τὴν ζωὴν αὐτήν εὐτυχίαν, ἡ ὁποία θὰ αὐξάνῃ καθ' ἡμέραν, καὶ εἰς τὴν ἄλλην μίαν εὐτυχίαν τόσον τελειοτέραν, ἐφ' ὅσον θὰ συνειθίσωμεν νὰ ἀγαπῶμεν περισσότερον. Πιστεύω ἀκόμη ὅτι ἡ αὔξησις τῆς ἀγάπης θὰ συντελέσῃ, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην δύναμιν, εἰς τὸ νὰ θεμελιώσῃ εἰς τὴν γῆν τὸ βασίλειον τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν ὀργανισμὸν τῆς ζωῆς, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ διαίρεσις, τὸ ψεῦδος, ἡ βία εἶναι παντοδύναμα, μὲ νέαν τάξιν πραγμάτων κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ βασιλεύσῃ ἡ ὁμόνοια, ἡ ἀλήθεια, ἡ ἀδελφότης. Πιστεύω ὅτι διὰ νὰ προοδεύσωμεν εἰς τὴν ἀγάπην, δὲν ἔχομεν παρὰ ἕνα μέσον, τὴν προσευχήν. Ὄχι τὴν δημοσίαν προσευχὴν εἰς τὰς ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς ῥητῶς κατεδίκασε. Ἀλλὰ τὴν προσευχήν, τῆς ὁποίας αὐτὸς μᾶς ἔδωκε τὸν τύπον, τὴν προσευχὴν ὅταν εὑρισκώμεθα μόνοι, ἡ ὁποία μᾶς κάμνει νὰ συναισθανώμεθα τί εἶναι ἡ ζωὴ καὶ μᾶς ἑδραιόνει τὸ αἴσθημα ὅτι ἐξαρτώμεθα ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ.

«Ἐνδεχόμενον ὁ τρόπος καθ' ὃν πιστεύω νὰ προσβάλῃ ἢ νὰ λυπῇ ἢ νὰ σκανδαλίζῃ αὐτοὺς ἢ ἐκείνους, ἐνδεχόμενον νὰ τοὺς ἀνησυχῇ καὶ νὰ μὴ τοὺς ἀρέσῃ. Δὲν δύναμαι δι' αὐτὸ νὰ ἀλλάξω. Πρέπει νὰ ζήσω καὶ θὰ πρέπῃ νὰ ἀποθάνω μετ' ὀλίγον. Αὐτὸ ἀφορᾷ ἐμέ. Δὲν ἠμπορῶ νὰ πιστεύω ἄλλο ἀπὸ ὅ,τι πιστεύω τὴν στιγμὴν ποῦ ἑτοιμάζομαι νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὸν Θεόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἔχω ἐξέλθει. Δὲν λέγω ὅτι ἡ πίστις μου εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ εἰς τὴν αἰωνιότητα, ἀλλὰ δὲν βλέπω ἄλλην ἁπλουστέραν, διαυγεστέραν, ἥτις ἀνταποκρίνεται καλλίτερα εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδιᾶς μου.

«Ἐὰν αἴφνης ἀπεκαλύπτετο ἄλλη καταλληλοτέρα εἰς τὸ νὰ μὲ ἱκανοποιήσῃ θὰ τὴν ἀσπαζόμην ἀμέσως, διότι ὁ Θεὸς δὲν ἐνδιαφέρεται παρὰ διὰ τὴν ἀλήθειαν....

ΤΟΛΣΤΟΗ

«Ὅστις ἀρχίζει νὰ ἀγαπᾷ τὸν χριστιανισμὸν περισσότερον ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν, θὰ καταντήσῃ νὰ ἀγαπᾷ τὸ δόγμα του καὶ τὴν ἐκκλησίαν περισσότερον ἀπὸ τὸν χριστιανισμόν, καὶ ἐπὶ τέλους θὰ ἀγαπήσῃ τὸν ἴδιον ἑαυτόν του περισσότερον ἀπὸ κάθε πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον. Ἐπέρασα κατ' ἀντίστροφον διεύθυνσιν, λέγει, τὰς φάσεις αὐτάς, περὶ ὧν ὁμιλεῖ ὁ Coleridge. Εἰς τὰς ἀρχὰς ἀγάπησα τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν περισσότερον ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου. Ἔπειτα ἀγάπησα τὸν χριστιανισμὸν περισσότερον ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν· τώρα ἀγαπῶ περισσότερον ἀπὸ ὅλα τὰ πράγματα τοῦ κόσμου

τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλ' ἕως τώρα ἡ ἀλήθεια συνεχωνεύθη δι' ἐμὲ μὲ τὸν χριστιανισμόν, ὅπως τὸν ἐννοῶ. Ἐξομολογοῦμαι λοιπὸν ὅτι εἶμαι χριστιανός. Εἰς τὰς προσπαθείας μου δὲ νὰ συμμορφώνω τὰς πράξεις μου μὲ τὴν πίστιν μου ὀφείλω ὅτι ζῶ μὲ εἰρήνην καὶ χαρὰν καὶ ἠμπορῶ ἐν εἰρήνῃ καὶ χαρᾷ νὰ βαδίσω πρὸς τὸν θάνατον.»

Καὶ ἐβάδισε πραγματικῶς πρὸς τὸν θάνατον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τελευταίων του θρησκευτικῶν καθηκόντων, τῆς προσευχῆς, μακρὰν τῶν ἰδικῶν του, μακρὰν οἰκογενείας ἡ ὁποία τὸν ἐλάτρευε, καὶ μόνος ἀπέναντι τῆς φύσεως, τοῦ μεγάλου ἔργου τοῦ Θεοῦ. Ἀπέθανε προσευχόμενος, ὅπως ἔζησε προσευχόμενος, δηλ. ἐργαζόμενος διὰ τὸ καλόν, διὰ τὴν εἰρήνην, διὰ τὴν ἀγάπην τῆς ἀνθρωπότητος

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΣΟΝΑΤΑ KREUTZER

Ἀπὸ τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων τῶν δύο φύλων μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Τολστόη ἠσχολήθη καὶ ὡς φιλόσοφος καὶ ὡς μυθιστοριογράφος μεταφέρομεν ἐδῶ τὴν ἐπεξήγησιν, τὴν ὁποίαν δίδει μόνος του διὰ τὸ γνωστὸν μυθιστόρημά του τὴν Sonata Kreutzer, διὰ τὸ ὁποῖον τόσος ἔγινε θόρυβος.

«Ἔλαβα καὶ λαμβάνω πολλὰ γράμματα ἀπὸ ἀγνώστους, οἱ ὁποῖοι μὲ παρακαλοῦν νὰ τοὺς ἐξηγήσω μὲ ἁπλᾶ καὶ εὐκολονόητα λόγια ὅ,τι σκέπτομαι καὶ ἐννοῶ μὲ τὸ διήγημά μου: Sonata Kreutzer. Θὰ προσπαθήσω νὰ ἐκθέσω ὅτι ἤθελα νὰ εἰπῶ καὶ τί συμπεράσματα κατὰ τὴν γνώμην μου μπορεῖ νὰ βγάλῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ διήγημα αὐτό.

Πρῶτα, πρῶτα ἠθέλησα νὰ εἰπῶ: Ὅτι εἶναι σχηματισμένη εἰς τὴν κοινωνίαν μας ἡ σταθερὰ βεβαιότης, ἡ κοινὴ εἰς ὅλας τὰς τάξεις καὶ ὑποστηριζομένη ἀπὸ τὴν ψευδῆ ἐπιστήμην, ὅτι αἱ σχέσεις τῶν δύο φύλων εἶναι ἀπαραίτητοι εἰς τὴν ὑγείαν, καὶ ὅτι ἐπειδὴ ὁ γάμος δὲν εἶναι πάντα πρᾶγμα εὔκολον, ἡ ἕνωσις τῶν φύλων ἐκτὸς τοῦ γάμου, ἡ μὴ εὐθύνουσα τοὺς ἄνδρας εἰς τίποτε, ἐκτὸς εἰς πληρωμὴν ὀλίγων χρημάτων εἶναι πρᾶγμα φυσικὸν καὶ ἄξιον ἐνθαρρύνσεως. Ἡ πεποίθησις αὐτὴ εἶναι τόσον ἑδραιωμένη, ὥστε ὑπάρχουν γονεῖς, οἱ ὁποῖοι κατὰ συμβουλὴν τῶν ἰατρῶν διοργανώνουν τὴν διαφθορὰν τῶν παιδιῶν των. Καὶ αἱ κυβερνήσεις τῶν ὁποίων ἡ μοναδικὴ ἀποστολὴ ἔγκειται εἰς τὴν ἠθικὴν εὐτυχίαν τῶν πολιτῶν, κανονίζουν τὴν διαφθορὰν μιᾶς ὁλοκλήρου τάξεως γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ χαθοῦν ψυχῇ καὶ σώματι, διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν φανταστικῶν ἀναγκῶν τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ τὴν συνείδησιν ἐντελῶς ἥσυχον ἐπιδίδονται εἰς τὴν κακοήθειαν.

Καὶ ἠθέλησα νὰ εἰπῶ ὅτι τοῦτο εἶναι κακόν. Διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πρέπῃ διὰ τὴν ὑγείαν τῶν ἀνδρῶν, δῆθεν, νὰ καταστρέφωνται τὰ σώματα καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν γυναικῶν, ὅπως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτραπῇ διὰ τὴν ὑγείαν των εἰς μερικοὺς ἀρρώστους νὰ πίνουν τὸ αἷμα τῶν ἄλλων.

Τὸ συμπέρασμα ἐκ τούτου εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποκύπτωμεν εἰς τὴν πλάνην αὐτὴν καὶ εἰς τὰς ἀνηθίκους αὐτὰς ἀρχάς, ἔστω καὶ ἂν ὑποστηρίζονται ἀπὸ οἱαδήποτε φανταστικὰς ἐπιστήμας. Καὶ δεύτερον πρέπει νὰ ἐννοηθῇ ὅτι αἱ παράνομοι αὐταὶ σχέσεις, διὰ τὰς συνεπείας τῶν ὁποίων οἱ ἄνδρες εἶναι ἀπηλλαγμένοι ἀπὸ κάθε εὐθύνην, τὴν ὁποίαν ἐπιρρίπτουν ὁλόκληρον εἰς τοὺς ὤμους τῶν γυναικῶν, εἴτε ὅταν ἀποκτοῦν παιδιά, εἴτε ὅταν τὰ φονεύουν πρὶν γεννηθοῦν, εἶναι ἔγκλημα πρὸς τὴν στοιχειώδη ἠθικὴν καὶ ἀνανδρία.

Καὶ δι' αὐτὸ οἱ ἄγαμοι οἱ ὁποῖοι δὲν θέλουν νὰ ζοῦν ἀνάνδρως δὲν πρέπει νὰ κάμνουν τὸ ἔγκλημα αὐτό. Καὶ διὰ νὰ ζοῦν φυσικά, χωρὶς ὑποτιθεμένους κινδύνους ὑγείας πρέπει νὰ μὴ τρώγουν καὶ πίνουν κτηνωδῶς, ἀλλ' οὔτε νὰ ζοῦν τρυφηλά, ἀλλὰ νὰ ἐργάζωνται βαρείας καὶ κοπιαστικὰς ἐργασίας—ὄχι διασκεδαστικὴν γυμναστικὴν—νὰ ἐπιδίδωνται εἰς ὅ,τι κουράζει καὶ δυναμόνει τὸ σῶμα καὶ ὄχι εἰς ὅ,τι μόνον τὸ διασκεδάζει. Πρέπει ἀκόμη νὰ μὴ σκέπτωνται ὅτι ἠμποροῦν νὰ σχετίζωνται μὲ ξένας γυναῖκας, ὅπως δὲν σκέπτονται ὅτι ἠμποροῦν νὰ σχετίζωνται μὲ τὰς μητέρας καὶ τὰς ἀδελφάς των καὶ τὰς γυναῖκας τῶν φίλων των.

Κάθε ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νὰ εὕρῃ γύρω του ἑκατοντάδας παραδειγμάτων, δι' ὧν θὰ πεισθῇ ὅτι ἡ ἐγκράτεια εἶναι δυνατὴ καὶ ὀλιγώτερον ἐπικίνδυνος καὶ ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν ὑγείαν ἀπὸ τὴν ἀκράτειαν.

Δεύτερον. Σκέπτομαι ὅτι εἰς τὴν κοινωνίαν μας χάρις εἰς τὰς ἰδέας περὶ τῶν ἐρωτικῶν σχέσεων ὡς ἀναγκαίων διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ καὶ ὡς ποιητικὴν καὶ ἰδανικὴν ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς, ἡ συζυγικὴ προδοσία κατήντησεν εἰς ὅλας τὰς κοινωνικὰς τάξεις καὶ εἰς τοὺς χωρικοὺς ἀκόμη χάρις εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἡ πρᾶξις ἡ πλέον συνήθης. Νομίζω ὅτι τοῦτο εἶναι κακὸν καὶ τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται.

Καὶ διὰ νὰ μὴ γίνεται πρέπει νὰ μεταβληθοῦν αἱ ἰδέαι τῶν δύο φύλων. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες νὰ μορφώνωνται ἀπὸ τὰς οἰκογενείας των καὶ ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην μὲ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε καὶ πρὸ τοῦ γάμου των καὶ μετὰ τὸν γάμον νὰ μὴ θεωροῦν ὡς κατάστασιν ποιητικὴν καὶ ἰδανικὴν τὸ ἐρωτικὸν πάθος καὶ τὸν ἐξαρτώμενον ἀπὸ αὐτὸ σαρκικὸν ἔρωτα, ὅπως γίνεται τώρα, ἀλλ' ὡς κατάστασιν ζωώδη, ταπεινωτικὴν διὰ τὸν ἄνθρωπον. Θὰ ἔπρεπεν ἡ παράβασις τῆς ὑποσχεθείσης πίστεως ἡ διδομένη εἰς τὸν γάμον νὰ τιμωρῆται ἀπὸ τὴν κοινὴν γνώμην, τοὐλάχιστον κατὰ τὸν τρόπον, ὅπου τιμωρεῖται ἡ παράβασις χρηματικῶν ὑποχρεώσεων καὶ αἱ ἐμπορικαὶ καταχρήσεις. Καὶ νὰ μὴν ἀποθεώνεται ὅπως γίνεται τώρα εἰς τὰ μυθιστορήματα, τὰ μελοδράματα καὶ τὰ ποιήματα.

Τρίτον. Νομίζω ὅτι εἰς τὴν κοινωνίαν μας χάρις εἰς τὴν κακῶς ἐννοουμένην βαρύτητα τὴν ἀποδιδομένην εἰς τὸν σαρκικὸν ἔρωτα, ἡ γέννησις τῶν παιδιῶν ἐξέκλινεν ἀπὸ τὸν προορισμόν της, καὶ ἀντὶ νὰ εἶναι ὁ σκοπὸς καὶ ἡ δικαιολογία τῶν συζυγικῶν σχέσεων κατήντησε τὸ ἐμπόδιον εἰς τὴν εὐχάριστον ἐξακολούθησιν αὐτῶν· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκτὸς τοῦ γάμου καὶ εἰς τὸν γάμον, χάρις εἰς τὰς ὁδηγίας τῶν ἰατρῶν ἐγενικεύθη ἡ χρῆσις μέτρων, τὰ ὁποῖα ἐμποδίζουν τὴν ἀπόκτησιν παιδιῶν, καὶ κατήντησε τοῦτο σύστημα—πρᾶγμα ἀνύπαρκτον εἰς τὰς πατριαρχικὰς οἰκογενείας τοῦ παρελθόντος καὶ εἰς τὰς χωρικὰς εὐτυχῶς τῆς σήμερον—τὸ ὁποῖον ἐπιτρέπει νὰ συνεχίζωνται αἱ συζυγικαὶ σχέσεις καὶ κατὰ τὸν θηλασμόν..... Καὶ νομίζω ὅτι εἶναι κακὸν νὰ ἐμποδίζεται ἡ γέννησις παιδιῶν: 1) Διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου οἱ ἄνδρες ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὰς φροντίδας καὶ τὴν ἐργασίαν τὴν ἀναγκαίαν καὶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παιδιῶν καὶ διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ σαρκικοῦ ἔρωτος. 2) Καὶ δεύτερον διότι ἡ πρᾶξις αὕτη συνορεύει μὲ τὴν δολοφονίαν, τὴν πλέον ἀξιόπονον πρᾶξιν, ἣν ἀποκρούει ἡ ἀνθρωπίνη συνείδησις. Καὶ ἡ ἀκράτεια δὲ κατὰ τὸν θηλασμὸν καὶ τὴν ἐγκυμοσύνην βλάπτει εἰς τὰς φυσικὰς καὶ ἠθικὰς δυνάμεις τῆς γυναικός.....

Τέταρτον. Νομίζω ὅτι εἶς τὴν κοινωνίαν μας ὅπου τὰ παιδιὰ εἶναι ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀπόλαυσιν, καὶ δυστυχὲς γεγονὸς ἢ εἰδικὴ εὐχαρίστησις, ὅταν ἀποκτήσουν τὸν ὁρισθέντα ἐκ τῶν προτέρων ἀριθμόν, τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἀνατρέφονται ὄχι διὰ τὸν σκοπὸν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς,

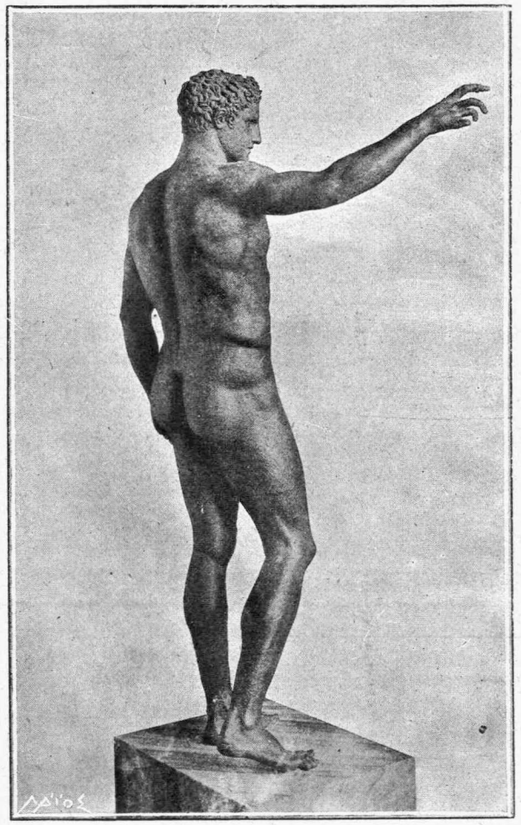

Θεὸς ὁ ἐξ Ἀντικυθήρων Μουσεῖον Ἀθηνῶν.
(Ἱστορία Καλῶν Τεχνῶν Κ. Ζησίου)

εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλουν νὰ φθάσουν ὡς ὄντα λογικὰ καὶ ἀγαπῶντα, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν εὐχαρίστησιν, ποῦ ἠμποροῦν νὰ δώσουν εἰς τοὺς γονεῖς των.

Καὶ δι' αὐτὸ τὰ ἀνατρέφουν, ὡς τὰ παιδιὰ τῶν ζώων, εἰς τρόπον ὥστε ἡ μεγάλη μέριμνα τῶν γονέων συνίσταται εἰς τὸ νὰ τὰ παρατρέφουν, νὰ τὰ χονδραίνουν, νὰ τὰ κάμνουν ὅσον μποροῦν βαρύτερα καὶ ὡραιότερα. Καὶ εἰς τὰ παιδιὰ αὐτὰ τὰ ἐκθυλισμένα ἀναπτύσσεται ἐνωρίτατα τὸ ἔνστικτον τῆς φιληδονίας, ἀφορμὴ φοβερῶν δυστυχημάτων διὰ τὴν κατόπιν των ἡλικίαν. Τὰ ἐνδύματα, τὰ ἀναγνώσματα, οἱ χοροί, τὰ γλυκά, ὅλο τὸ περιβάλλον τῆς ζωῆς των, ἀπὸ τὰ σκεπάσματα τῶν μικρῶν ἀμαξιῶν των ἕως τὰ μυθιστορήματα καὶ τὰ διηγήματα

καὶ τοὺς στίχους ἐξάπτουν περισσότερον τὴν πρὸς τὴν ἡδονὴν τάσιν των, τὰ ὠθοῦν εἰς τρομερὰς καταχρήσεις καὶ ἀσθενείας, αἱ ὁποῖαι καταντοῦν ἀναπόφευκτοι εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν καὶ τὰ παρακολουθοῦν συχνὰ καὶ εἰς τὴν ὥριμον.

Καὶ νομίζω ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι καλὸν καὶ συμπεραίνω ὅτι πρέπει νὰ παύσουν νὰ ἀνατρέφουν τὰ παιδιά, ὅπως τὰ καλοθρεμμένα ζῶα, καὶ νὰ τὰ προορίζουν δι' ἄλλον σκοπὸν παρὰ τὴν κατασκευὴν ὡραίου καὶ τρυφηλοῦ σώματος.

Πέμπτον. Νομίζω ὅτι εἰς τὴν κοινωνίαν μας, ὅπου ὁ ἔρως μεταξὺ ἑνὸς νέου καὶ μιᾶς γυναικός, ἂν καὶ σαρκικὸς θεωρεῖται ὅμως ὡς σκοπὸς ποιητικός, ἀπὸ τοὺς ὑψηλοτέρους τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἐξάγεται καὶ ἀπὸ τὴν τέχνην καὶ τὴν φιλολογίαν μας, οἱ νέοι θυσιάζουν τὸν καλλίτερον καιρὸ τῆς ζωῆς. Οἱ ἄνδρες ἐνεδρεύοντες διὰ τὴν ἀπόκτησιν νομίμων καὶ ἀνόμων σχέσεων, αἱ γυναῖκες ἔγγαμοι καὶ μὴ διὰ νὰ γοητεύουν καὶ νὰ ὑποδουλώνουν. Καὶ ἔτσι αἱ καλλίτεραι δυνάμεις τῶν ἀνθρώπων ἐξαντλοῦνται εἰς ἀνασχόλησιν ὄχι μόνον ἀνωφελῆ, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβῆ. Εἰς αὐτὸ ὀφείλεται κατὰ τὸ πολὺ ἡ τρελλὴ πολυτέλεια τῆς ζωῆς μας, ἡ ὀκνηρία τῶν ἀνδρῶν καὶ ἡ ξετσιπωσιὰ τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι—κατὰ τὸν ἐπίτηδες ἐπινοηθέντα συρμὸν—ἐπιδεικνύουν τὰ γυμνὰ μέρη τοῦ σώματος των, διὰ νὰ ἐρεθίζουν τοὺς ἄνδρας. Καὶ νομίζω ὅτι δὲν εἶναι καλὸν καὶ συμπεραίνω ὅτι πρέπει νὰ παύσουν νὰ σκέπτωνται, ὅτι ὁ σκοπὸς ὁ ἄξιος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, εἴτε τοῦ ἐξυπηρετοῦντος τὴν ἀνθρωπότητα, εἴτε τὴν πατρίδα, εἴτε τὴν ἐπιστήμην ἢ τὴν τέχνην, δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἀγαπωμένου προσώπου, εἴτε διὰ τοῦ γάμου εἴτε ἐκτὸς αὐτοῦ, ἀλλὰ τοὐναντίον καθιστᾶ τὸν ἀνώτερον ἀνθρώπινον προορισμὸν πολὺ δυσκολώτερον.

Ἰδοὺ τί ἠθέλησα κυρίως νὰ εἰπῶ καὶ τί εἶπα εἰς τὸ διήγημά μου, τὴν «Σονάτα τοῦ Kreutzer».

ΛΕΩΝ ΤΟΛΣΤΟΗ

ΠΡΟΣΕΦΚΗ

Ἄλλοι νὰ φᾶνε θὲν ἀμὲ ψωμὶ δὲν ἔχουν, κι' ἄλλοι
ὅσο κι' ἀ θὲς ἔχουν ψωμὶ μὰ δὲν μποροῦν νὰ φᾶνε.
Ἐμεῖς, νά καὶ ψωμάκι ἐδῶ, νά κι' ὄρεξη μεγάλη·
ἔτσι, σταθρὸ ὅλοι κι' ὁ Θεὸς τρισδοξασμένος νᾶναι.

(Ταμπουρᾶς καὶ Κόπανος Α. Πάλλη)

ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΝΟΜΟΙ ΚΑΙ ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Λοιπὸν οἱ νόμοι, ποῦ κανονίζουν τὰ τῆς γυναικείας καὶ οἰκογενειακῆς ἐν γένει ζωῆς, εἶναι πολὺ παληοὶ διὰ τὸ νέον καθεστώς. Ἂν εἰς τὴν ἐποχὴν ὅπου ἔγειναν—καὶ εἶναι τόσον μακρυσμένη ἡ ἐποχὴ αὐτὴ—ἦσαν ἀνάλογοι μὲ τὰς περιστάσεις, σήμερον εἶναι ἀνεφάρμοστοι. Καὶ δι' αὐτὸ ἡ ἐφαρμογή των ἀποτελεῖ σκληρὰν ἀδικίαν διὰ τοὺς ἀδυνάτους ποῦ δημιουργεῖ, διὰ τὴν ζωὴν ποῦ πιέζει, διὰ τὴν ἀκμὴν καὶ εὐρωστίαν τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν τὴν ὁποίαν παρεμποδίζει.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς νόμους αὐτοὺς ἔχουν τὴν καταγωγήν των ἀπὸ τὸ Βυζάντιον, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἀπὸ τοὺς Ρωμαϊκοὺς ἀκόμη χρόνους. Πνεῦμα Καλλιγούλα καὶ Νέρωνος, πνεῦμα φανατικοῦ κλήρου καὶ πρασίνων καὶ ἱπποδρομίων καὶ διαφθορᾶς καὶ κλεισίματος συνεκεντρώθη εἰς τὰ σκουληκιασμένα αὐτὰ σημειώματα ἐποχῆς, καθ' ἣν ἡ γυναῖκα ὄχι μόνον δὲν ἐθεωρεῖτο ὂν λογικόν, ἀλλὰ καὶ ἐκηρύσσετο ἐπισήμως εἰς θρησκευτικὰ συμβούλια ἐπιφανῶν πλάσμα χωρὶς ψυχήν.

Μερικοὶ ἀπὸ τοὺς νόμους αὐτοὺς ἐπροστάτευσαν τὸ τότε ἴσως ἄψυχον ἢ κακόψυχον πλάσμα τῆς δουλείας ἀπὸ πολλὰ κακά. Δὲν τὴν ἄφιναν νὰ ἀποθάνῃ ἀπὸ πεῖναν, ἀλλ' οὔτε τὴν ἔριπταν εἰς τοὺς πέντε δρόμους, ἔρμαιον τῶν φαύλων καὶ τῶν διεφθαρμένων. Ὅταν δὲν τὴν ἔσπρωχναν εἰς τὰ ἄδυτα ἑνὸς μοναστηριοῦ—καὶ ἦσαν τότε ἀπειράριθμα τὰ μοναστήρια—διὰ νὰ κερδίσῃ τὸν Παράδεισον, τῆς ἐξησφάλιζαν πάντοτε τὸ ψωμί της καὶ τὴν ζωήν της μὲ ἕνα γάμον σύμφωνον μὲ τὰ συμφέροντα τῶν ἰδικῶν της.

Ἂν δὲ γυρίσωμεν μερικοὺς ἀκόμη αἰῶνας ὀπίσω ἀπὸ τὸ παρελθὸν αὐτὸ τῆς σημερινῆς νομοθεσίας, εὑρίσκομεν τὴν γυναῖκα δούλην μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ τότε καὶ ὄργανον πρὸς ἀναπαραγωγὴν μόνον, ἀλλὰ νομοθετικῶς προστατευομένην εἰς σημεῖον ἀπίστευτον. Διότι καὶ ὅταν ἀπέθνησκεν ὁ σύζυγος ἐπρόβλεπε τὴν μετὰ τὸν θάνατον ἀποκατάστασίν της, ἐπιβάλλων καὶ ε᾽ς τὸν στενώτερον ἀκόμη συγγενῆ του νὰ τὴν νυμφευθῇ. Καὶ ὅταν ζωντανὸς τὴν ἐχωρίζετο δι' ἕνα ἢ δι' ἄλλον λόγον, ἐφρόντιζε νὰ τῆς εὕρῃ διάδοχόν του, πρὶν ἢ αὐτὸς συζευχθῇ ἄλλην γυναῖκα. Ὁ μέγας ἄρχων τῶν

Ἀθηνῶν Περικλῆς ἐφρόντισε νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν πρώτην του γυναῖκα—τὴν ὁποίαν εἶχε συζευχθῇ χήραν—μὲ τὸν ἄρχοντα Βασιλέα τῶν Ἀθηνῶν, πρὶν νὰ νυμφευθῇ ὁ ἴδιος τὴν Ἀσπασίαν.

Τώρα ποῦ ὁ γυναικωνίτης ἔσπασε τὰ σίδερά του καὶ ἡ γυναῖκα ἀπέκτησε ψυχὴν—ἡ ὁποία ἐπὶ τέλους τῆς ἀναγνωρίζεται—καὶ ἀπέκτησε καὶ μυαλό, ὥστε νὰ γίνεται ἐπιστήμων καὶ ἐφευρέτρια καὶ ὅ,τι γίνονται οἱ ἄνδρες, τώρα ποῦ τὰ μοναστήρια ἔκλεισαν καὶ ἡ γυναῖκα ἐρρίφθη εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς βιοπάλης, ἐξακολουθοῦν νὰ κανονίζουν τὰ τῆς νέας ἀνθρωπινῆς ζωῆς της, οἱ νόμοι ποῦ εἶχαν γείνει, ὅταν ἐθεωρεῖτο ἁπλῶς οἰκόσιτον ζῷον.

Λαοὶ ἄλλοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ γυναῖκα ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον δούλη ἀπὸ τὸν ἰδικόν μας, ἐνόησαν εὐθὺς μὲ τὴν νέαν ἐξέλιξιν τῶν κοινωνιῶν τὴν ἀνάγκην τῆς νομοθετικῆς μεταρρυθμίσεως. Αὐτοὶ οἱ Γάλλοι, φυλὴ Λατινική, ἡ ὁποία δουλεύει ὅσον καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν πρόληψιν, ἂν καὶ εἶχαν τὸν Κώδικα τοῦ Ναπολέοντος, ὁ ὁποῖος ἔγεινε μόλις πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅμως ἐνόησαν τὴν ἀνάγκην τῆς μεταρρυθμίσεώς του σύμφωνα μὲ τοὺς νέους ὅρους τῆς ζωῆς.

Καὶ ἐνῷ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη ἑωρτάζετο μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ ρητορικοὺς ὕμνους ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ Κώδικος αὐτοῦ, ὅμως τὴν ἐπαύριον τοῦ ἐθνικοῦ αὐτοῦ πανηγυριοῦ, ποῦ ὡμοίαζεν ἐπιτάφιον τοῦ Ναπολεοντείου κώδικος, συνήρχοντο οἱ μεγαλείτεροι νομολόγοι τῆς Γαλλίας διὰ νὰ μελετήσουν τὰς νεωτέρας νομοθεσίας ἄλλων λαῶν καὶ νὰ μεταβάλουν σύμφωνα μὲ τὰς σημερινὰς ἀνάγκας τὸ κατασκεύασμα τοῦ στρατοκράτου ἄρχοντος.

Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν κἂν κώδικα πρὸς μεταρρύθμισιν. Ὁ κ. Μπενάκης προσέφερεν ἑκατὸν πενῆντα χιλιάδας δρ. διὰ τὴν σύνταξίν του καὶ ἠναγκάσθη νὰ τὰς ἀποσύρῃ, διότι, λέγει, προσεβάλλετο ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ Κράτους. Ἔχομεν λοιπὸν φυλλάδες, σημειώματα, πράγματα ἀνακατωμένα, ἀμελέτητα, ἀβασάνιστα, ἀραχνοσκεπασμένα—χωρὶς νὰ προσβάλλεται δι' αὐτὰ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ Κράτους—καὶ ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν σαπίλαν κρεμνοῦμεν τί; τὴν εὐτυχίαν τῆς οἰκογενείας, τὴν δύναμιν τῆς φυλῆς, τὴν πρόοδον τοῦ Γένους. Διότι ὁ κῶδιξ αὐτὰ κανονίζει καὶ ρυθμίζει μὲ τοὺς θεμελιώδεις νόμους τῆς συστάσεως τῆς οἰκογενείας, τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς, τῆς προστασίας τῶν ἀδυνάτων. Καὶ δι' αὐτὸ παντοῦ, ὅπου οἱ κώδικες εἶναι παλαιοί, συμπληρώνονται μὲ νέους νόμους, οἱ ὁποῖοι φυσικὰ ἐπιβάλλονται καὶ ὑπαγορεύονται ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τοῦ νέου κοινωνικοῦ καθεστῶτος.

Εἰς τὴν νομοθετικὴν μεταρρύθμισιν αὐτήν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιά, ὁ φεμινισμὸς ἐβοήθησε πολύ. Εἰς ὅλα τὰ Κράτη οἱ φιλελεύθεροι καὶ οἱ σοσιαλισταὶ εἶναι φυσικὰ καὶ φεμινισταί. Διότι φεμινισμὸς δὲν σημαίνει, ὡς οἱ πολλοὶ νομίζουν, πολιτικὴν χειραφέτησιν τῆς γυναικός. Φεμινισμὸς θὰ εἰπῇ ἀνθρωπισμός, ἐθνισμός, πατριωτισμός. Φεμινισμὸς θὰ εἰπῇ παιδιὰ ποῦ ἀνατρέφονται ὡς ἄνθρωποι, ὕπαρξις σπιτιοῦ ποῦ διοικεῖται δίκαια, ὕπαρξις ἀλληλεγγύης μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικός. ὕπαρξις πατρίδος μὲ ἐξ ἴσου ἰσχυροὺς παράγοντας τοῦ μεγαλείου της τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα.

Ἀλλὰ διὰ τὸν Ἕλληνα νομοθέτην γυναῖκες δὲν ὑπάρχουν καὶ οὔτε παιδιά. Ἢ μᾶλλον ὑπάρχουν διὰ νὰ φυλακίζωνται καὶ νὰ τιμωροῦνται καὶ νὰ φορολογοῦνται καὶ νὰ πωλοῦνται καὶ νὰ ἀγοράζωνται καὶ νὰ ἐξευτελίζωνται καὶ νὰ ταπεινώνωνται. Ἀλλὰ ὄχι καὶ νὰ ἀναπτύσσωνται ὡς ἄνθρωποι καὶ νὰ ζοῦν καὶ νὰ προστατεύωνται, ὅπως προστατεύωνται αἱ περιουσίαι καὶ αἱ ἰδιοκτησίαι καὶ τὰ ἀροτριῶντα κτήνη.

Θέλουν καὶ κηρύττουν καὶ βροντοφωνοῦν, ὅτι ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ εἶναι πρὸ παντὸς μητέρα. Ἀλλὰ τότε, διατὶ ὁ νόμος τῆς πέρνει τὸ παιδί της καὶ τὸ ῥίπτει εἰς χέρια μητρυιᾶς, ὅταν ὁ σύζυγος τὴν βαρυνθῇ καὶ τὴν ἐγκαταλείψῃ; Διατὶ τὴν ἀφίνει ἀπροστάτευτον ἀπὸ τὴν ἀσωτίαν ἐκφύλου ἀνδρός, ὁ ὁποῖος σπαταλᾷ ὡς θέλει τὸ εἰσόδημα τῆς περιουσίας της, συχνὰ δὲ καὶ ὅλην τὴν προῖκά της, ἐνῷ τὰ παιδιά της πεινοῦν; Διατὶ ἐπὶ τῆς τύχης, ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ παιδιοῦ της ἡ γνώμη της δὲν βαρύνει ὡς ἡ τοῦ ἀνδρός; Διατὶ τὸ κορίτσι της τῶν δέκα τριῶν χρόνων μένει ἔρμαιον τῆς φαυλότητος τοῦ πρώτου τυχόντος, ὡς ἐνήλικον; Διατί; Πόσα δ ι α τ ὶ θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς νὰ ἀραδειάσῃ καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ὁ νόμος σιωπᾷ! Καὶ μὲ τὰ ὁποῖα πρέπει καὶ ὀφείλει νὰ ἀσχοληθῇ ἡ Ἀνόρθωσις.

ΚΑΛ. ΠΑΡΡΕΝ

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

Ναί, νὰ κοιμᾶμαι θέλω ἐγώ, νὰ στέκω ἐδῶ λιθάρι,
ὅσο σκλαβιὰ κι' ὅσο ντροπὴς τὸν τόπο τριγυρνᾶ·
σὶ πιὰ νὰ βλέπεις καὶ ν' ἀκοῦς δὲν ἔχει τώρα χάρι...
Ξένε, λοιπὸν μὴ μὲ ξυπνᾶς, ἄχ μίλα σιγανά.

(Ταμπουρᾶς καὶ Κόπανος Α. Πάλλη)

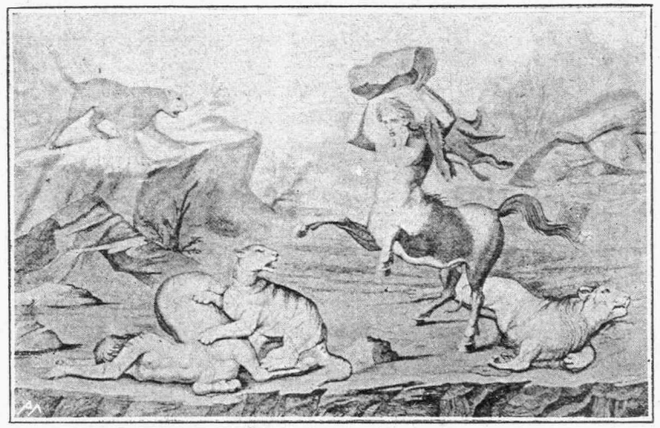

Κένταυροι καὶ παρδάλεις

(Ἱστορία Καλῶν Τεχνῶν Κ. Ζησίου) Ψηφοθέτημα ἐν τῇ villa Adriana.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Βρέχει, βρέχει, βρέχει. Οὔτε εἰς τὸ Kursaal ἐπήγαμεν, ἂν καὶ ἐπληρώσαμεν συνδρομὴν διὰ μίαν ἑβδομάδα, οὔτε τὴν λίμνην ἀτελαυσαμεν, οὔτε τὴν γύρω φύσιν ἠμπορέσαμεν νὰ ἰδοῦμεν κάτω ἀπὸ τὴν συννεφιὰ ποῦ ἐσκέπαζε μαζὴ μὲ τὰ κάλλη της καὶ τὴν ψυχὴν μας ἀκόμη.

Ἕνα γραμματάκι ἀπὸ τὸ βουνὸμᾶς ἀνήγγελε τὴν διοργάνωσιν καλλιτεχνικῆς ἑορτῆς ἀπὸ μίαν συντροφιὰ κοριτσιῶν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπροταγωνιστοῦσεν ἡ ἀγαπημένη κόρη τοῦ φίλου καὶ μεγάλου ποιητοῦ μας κ. Παλαμᾶ.

«Εἶναι γιὰ τοὺς πτωχοὺς τοῦ χωριοῦ μας. Ἔχομεν μιὰ μικρὴ κωμωδία, ἐγὼ θὰ παίξω πιάνο καὶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἦσθε χωρὶς ἄλλο τὸ Σάββατον ἐδῶ».

Ἡ βαλίζες, τὰ πακέτα, ἡ καπελιέρες εἰς ἐνέργειαν· θὰ φύγωμεν αὔριον τὸ πρωΐ. Εἰδοποιοῦμεν τὴν διεύθυνσιν, ζητοῦμεν τὸ δρομολόγια τοῦ Oberland ἀπὸ τὸν θυρωρὸν καὶ ἀρχίζομεν τὰς μελέτας ἐπάνω εἰς τὸν σιδηροδρομικὸν χάρτην τῆς ὀροσειρᾶς. Ὁ θυρωρὸς εἶναι ὅλος προθυμία καὶ περιποίησις,οἱ ὑπηρέται ἀναλύονται εἰς μειδιάματα, ἡ καμαριέρα μᾶς παρουσιάζεται κάθε δέκα λεπτὰ ζητοῦσα διαταγὰς. Ἡ ψυχολογικὴ στιγμὴ φθάνει· καὶ ὅσο τὰ χρυσᾶ σειρήτια παρατάσσουν τὴν λάμψιν του εἰς τὸ ἀνεβοκατέβασμα τοῦ ascenseur,καὶ πίσ' ἀπὸ κάθε πόρτα προτείνονται δέκα χέρια νὰ τὴν κλείσουν ἢ νὰ τὴν ἀνοίξουν, τόσον ἡ μελαγχολία μας αὐξάνει. Ἐὰν ὅλα αὐτὰ τὰ χέρια σᾶς παρουσιασθοῦν τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως, δῆθεν γιὰ νὰ βοηθήσουν ἢ νὰ σηκώσουν κάτι, ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ταξειδιοῦ θὰ πάθῃ φοβερὰν ἀβαρίαν.

Βέβαια τὰ ξενοδοχεία εἶναι μία μεγίστη εὐεργετικὴ ἐπινόησις, ἀλλὰ καὶ ἡ συνήθεια τοῦ pourboire εἶναι μία μάστιξ, ἡ ὁποία σᾶς ἀφαιρεῖ μεγάλο μέρος ἀπὸ τὴν εὐχαρίστησιν τῶν ταξειδιῶν. Ἔχετε εἰς κάθε στιγμὴν δέκα τοὐλάχιστον ὑπηρέτας γύρω σας. Ἕνας ἀνοίγει τὴν πόρτα, ὁ ἄλλος τὴν κλείει, ἄλλος σᾶς ἀνεβάζει, ἄλλος σᾶς δίδει καφφὲ, ἄλλος σᾶς σερβίρει, ἄλλος ἢ ἄλλη συγυρίζει τὸ δωμάτιόν σας, ἄλλος σᾶς πουλεῖ κάρτες καὶ ἄλλος σᾶς δίδει πληροφορίας. Κάθε φορὰ ποῦ τοὺς ἀντικρύζετε, ἂν ἔχετε πεῖραν τῶν ταξειδιῶν δὲν μπορεῖτε νὰ μὴν αἰσθανθῆτε κάποιαν προεξοφλητικὴν στενοχωρίαν τῆς στιγμῆς ποῦ θὰ τοὺς ἀποχαιρετίσετε.

Τὴν στενοχωρίαν τῆς τελευταίας ἡμέρας ἡ ὁποία εἶναι πάντοτε ἀνάμικτη καὶ μὲ κάποιαν νοσταλγίαν τοῦ τόπου, ποῦ ἀφίνομεν, μετριάζει ἡ συντροφιὰ ἀγαπημένου κοριτσιοῦ, τῆς Μέλπως ποῦ ὅλαι σας γνωρίζετε ἀπὸ τὰ ἔμορφα ποιηματάκια της καὶἀπὸ τὴν Clara Schumann, ποῦ ἐδημοσιεύσαμεν προχθὲς ἀκόμη.

Ἡ Μέλπω, Ἑλληνοπούλα ἀπὸ τὰς πειὸ ἀληθινές, Κωνσταντινουπολίτισσα ἀπὸ τὴς πειὸ τέλειες κατέβηκε ἀπὸ τὸ Pelerin, τὸ βουνό της,

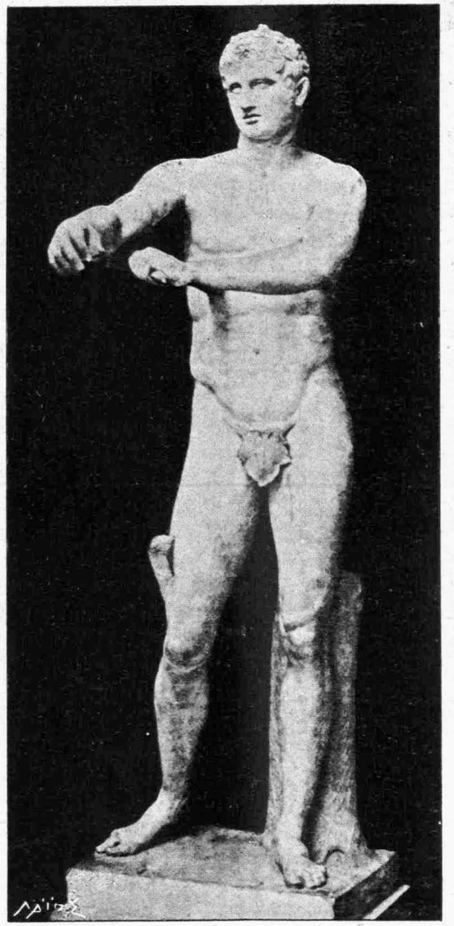

ΑΠΟΞΥΟΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΛΥΣΙΠΠΟΥ

(Ἱστορία Καλῶν Τεχνῶν Κ. Ζησίου)

ποῦ εἶναι ἕνα εἶδος Ὑμηττοῦ τοῦ Vevey, γιὰ νὰ περάσῃ μαζή μας τὴν τελευταία ἡμέρα μας τοῦ Montreux. Μᾶς ἦλθε πρωΐ, πρωΐ βρεγμένη, μουσκεμένη, μὲ ὀμπρέλλες καὶ μὲ γαλόσες. Ἀλλὰ χαριτωμένη, ὅλη ζωὴ καὶ ἐμορφιά, ἐσκόρπισεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ξενοδοχείου μας ἕνα φῶς ἀλλοιώτικο. Φῶς ἀπὸ τὰ ὡραῖα της μάτια, ποῦ ἀντανακλοῦν τὸν τέλειον ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον. Φῶς ἀπὸ τὴν δροσιὰ τῶν εἴκοσί της χρόνων. Φῶς ἀπὸ τὴν ποίησιν τῆς τέχνης, τῆς ὁποίας εἶναι σεμνὴ καὶ ἀφωσιωμένη ἱέρεια.

Ὑπάρχουν καλλιτέχναι ποῦ σᾶς κάμνουν τὴν ἐντύπωσιν μπακάληδων καὶ καλλιτέχνιδες ποῦ μοιάζουν κοινότατες γυναικοῦλες, καμμιὰ φορὰ μάλιστα καὶ μὲ ἐξωτερικὸν ἀποκρουστικόν. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη τὴν ἀπογοήτευσίν μου ὅταν ἐγνώρισα τὴν Mathilde Serao, ἢ μᾶλλον ὅταν τὴν εἶδα χωρὶς νὰ τὴν ἔχω ἀκόμη γνωρίσει. Ἡ φόρμα της, ἡ γραμμὲς τοῦ σώματός της, τὸ ντύσιμό της ἦσαν ἀποκρουστικά. «Εἶναι καλλιτέχνις καὶ γι' αὐτὸ δὲν προσέχει εἰς τὴς λεπτομέρειες αὐτὲς, μοῦ εἶπεν ὁ κύριος ποῦ μὲ ἐπαρουσίασεν ἔπειτα εἰς αὐτήν.

Εὐτυχῶς ὅτι τώρα αἱ καλλιτέχνιδες καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν εἶναι νέες καὶ ἔμμορφες προσέχουν εἰς τὰς λεπτομερείας. Ἀλλ' ἡ Μέλπω, μία μουσικὴ ἐντελῶς ὕπαρξις καὶ μία ἁρμονία ἕως καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας, ξεκουράζει, ἀναζωογονεῖ, θερμαίνει τὴν ψυχὴν τῶν φίλων της. Ὁ οὐρανὸς ἄλλως σὰν νὰ ἤθελε νὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ περάσωμεν ἀπολαυστικὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐσήκωσε τὰ στακτερὰ κουρέλια ποῦ τὸν ἐσκέπαζαν, ἄναψε μέσα εἰς τὴν λίμνην φωτὲς χρυσοκόκκινες, ἐκέντησεν εἰς τὴς ὄχθες μὲ τὴς πρασινάδες τῶν γύρω βουνῶν σμαραγδένια κεντήματα, ἐνῷ ἐπάνω ἀπὸ τὴν λίμνην κοπάδια ἀπὸ κάτασπρα πουλιὰ ἐκυνηγοῦντο χαρούμενα καὶ ἐκολυμβοῦσαν, ψαράδες φτερωτοὶ ἀμείλικτοι.

Τὸ πρωΐ αὐτὸ ἐτριγυρίσαμεν μὲ ἀπόλαυσιν ὅλο τὸ Montreux. Τὸ μέρος τὸ πρὸς τὴν λίμνην ὁ μεγάλος δηλ. δρόμος του τὸ παρουσιάζει ὡς μικρὰν πόλιν κομψὸ Παρισιάνικο κοριτσάκι. Μαγαζιὰ στολισμένα μὲ γοῦστο, μεγάλα ξενοδοχεῖα, πάρκα ἀνθοστόλιστα, ἕνας μικρὸς χείμαρρος, μία πλατεῖα ποῦ γεμίζει τὴς ὡρισμένες ἡμέρες τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ ἄσπρες σκηνὲς μὲ κάτι πλῆθος μικρεμπόρων ποῦ ἔρχονται καὶ φεύγουν σὰν ἀποδημητικὰ πουλιά, κίνησις καὶ ζωὴ καὶ ξένοι καὶ βαβὲλ γλωσσῶν καὶ ντυσίματα περίεργα Ἀλπινιστῶν καὶ κομψευομένων, ἰδοὺ τὸ Montreux. Σήμερα πλέει εἰς τὸ πράσινο, ἕνα πράσινο καθαρό, πλυμένο, ποῦ καϊδεύει τὸ μάτι σὰν βελοῦδο καὶ κυματίζει σὰν μουαρὲ καὶ γυαλίζει σὰν ἀτλάζι καὶ λαμποκοπᾷ σὰν σμαράγδι. Κάτω του ἡ λίμνη ἀσημένια, ἥσυχη, κρύσταλλο ἀκίνητο, καθρέπτης ποῦ περνοῦν ἀπὸ 'πάνω του ἄσπροι πέπλοι, στολισμένοι μὲ ἀραμπέσκες ἀπὸ ροδοπέταλα. Πέρα βαρκούλες μὲ κόκκινα πανάκια, βαποράκια ὁλόασπρα σὰν κύκνοι, ποῦ φωνάζουν ἄσχημα καὶ μονότονα σὰν τὰ ἀδικημένα αὐτὰ πουλιά, καὶ πάρα πέρα ἀντίκρυ ἡ ἀκτὴ τῆς Σαβοΐας σκοτεινή, χρῶμα τόπ, φόντο ὡραῖο γιὰ τὰ χρώματα τὰ πολὺ ζωντανὰ ποῦ τὸ ἀντικρύζουν.

Ἐμπήκαμεν εἰς μαγαζειά, ἐκάμαμεν προμήθειες γιὰ τὴν διαμονὴν εἰς τὸ βουνό, σὰν νὰ ἑτοιμαζώμεθα γιὰ δυνατὸ χειμῶνα. Τρικὸ μάλλινο, κάλτσες μάλλινες, ζεστὰ καὶ χονδρὰ παπούτσια, γαλόσες καὶ φόρεμα ἀκόμη χειμωνιάτικο. Νὰ ἔξοδα ποῦ δὲν τὰ εἴχαμεν λογαριάσει, κονδύλια δυνατὰ κάπως, ἀλλ' ἀπαραίτητα. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὅλα τὰ καλοκαιρινὰ φορέματα ποῦ ἔχομεν μαζή μας θὰ μείνουν ἐ'ς τὴς βαλίζες. Τὸ κρύο, καθὼς μᾶς γράφουν ἀπὸ τὸ Rougemont δὲν χωρατεύει ἐκεῖ ἐπάνω ἀνάμεσα εἰς τὰ τρία ἀθεώρατα βουνὰ τοῦ Rocher de Naye, τοῦ Rubli καὶ τοῦ Rodomont.

Ἐτραβήξαμεν εἰς τὸ Territez. Ἡ λίμνη ἀπὸ τὸ πλευρό της αὐτὸ ξετυλίσσει τὴν μιὰ μετὰ τὴν ἄλλη πέντε ἕξ μικροσκοπικὲς πόλεις, ποῦ μοιάζουν σὰν μιὰ ριβιέρα ἀπὸ πολύτιμα πετράδια, βαλμένα κοντὰ τὸ ἕνα στὸ ἄλλο, ὡραιότερα καὶ πολυτιμότερα τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸ Territez, τὸ Montreux, τὸ Vevey, τὸ Clarens μὲ τὸ γραφικὸ νησάκι τῆς Salagnon ἐμπρός του καὶ πάρα πέρα ἄλλες ἡ Λωζάννη, ἡ πειὸ πολύ πολις μὲ τὸ Ouchy, τὸ χαριτωμένο λιμενάκι της, τὸ καταπράσινο, σὰν νὰ εἶναι δάσος ἀπέραντο, καὶ καταγάλανο σὰν ν' ἀγκαλιάζῃ ὠκεανόν.

Ὅταν περιπατεῖ κανεὶς χαζεύοντας μὲ ἀγαπημένα πρόσωπα καὶ λέει λόγια τοῦ ἀέρος, ποῦ καμμιὰ φορὰ χορταίνουν τὴ ψυχὴ περισσότερο ἀπὸ ὅλες τὴς σοφίες, ἡ ὧρες περνοῦν, οἱ δρόμοι συντομεύουν, ὁ κόπος ξεχνιέται. Ἔπειτα δεξιά μας καὶ ἀριστερά μας τὰ ὡραῖα πράγματα ποῦ βλέπομεν χορταίνει τόσο τὸ μάτι μας. Καὶ ὡραῖα δὲν εἶναι μόνο ἡ φύσις. Ἐδῶ εἰς ἕνα κρυσταλοσκέπαστο μαγαζὶ φιγουράρουν καπέλλα παρισινὰ θαυμάσια, μὲ écharpes καὶ τουαλέτες ποῦ εἶναι ποίησις. Πάρα πέρα γυναῖκες κερένιες ντυμένες μὲ τουαλέτες ἁρμονικὲς εἰς ἐλεγκαντοσύνην καὶ πλοῦτον σᾶς μειδιοῦν μέσα ἀπὸ τὴς κρυσταλένιες βιτρίνες των μὲ τὰ δοντάκια των, ποῦ λάμπουν πειὸ πολὺ ἀπὸ τὰ ψεύτικα μαργαριτάρια ποῦ τὴς στολίζουν. Ἀπὸ 'δῶ πάλιν διαμάντια καὶ ρουμπίνια καὶ ἀσημικὰ καὶ χρυσαφικὰ ποῦ τὰ βλέπεις μόνο καὶ ζαλίζεσαι. Ἀπ' ἐκεῖ ντανταλὲς καὶ κεντήματα καὶ τούλια καὶ διαφάνειες τέχνης, ὄνειρα καὶ χάρματα τῶν πλουσίων γυναικῶν. Πειὸ 'κεῖ εἰκόνες, τοπία παρμένα ἀπὸ τὴν γύρω φύσιν, παράδεισοι ποῦ σὲ ξελογιάζουν καὶ σὲ μεθοῦν καὶ σὲ κάνουν νὰ ἀλλάζῃς δρομολόγιο καὶ προϋπολογισμό, μπορεῖς ἢ δὲν μπορεῖς, ἔχεις ἢ δὲν ἔχεις.

Ἔτσι μὲ σταθμοὺς πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ ἐφθάσαμεν εἰ'ς τὸ Territez, τὸ καταλάβαμεν μόνο ἀπὸ τὸ μνημεῖον τῆς αὐτοκρατείρας Ἐλισάβετ, ποῦ ἔπεσεν ἐδῶ θῦμα ἑνὸς Ἰταλοῦ δολοφόνου. Οἱ Ἑλβετοὶ λαὸς δημοκρατικός, ὑποθέτω ὅτι εἶναι εὐτυχεῖς ποῦ ἔχουν ἐδῶ μίαν αὐτοκράτειραν ἔστω καὶ μαρμαρένια. Αὐτὸ τοὺς ἔλειπε γιὰ συμπλήρωμα τῶν attractions καὶ τῶν περιέργων θεαμάτων μὲ τὰ ὁποῖα ἑλκύουν τοὺς ξένους. Τὸ Territez ἔγεινε τῆς μόδας ἀφότου μία αὐτοκράτειρα ἀληθινὴ ἔπεσεν ἐκεῖ καὶ μία πέτρινη ἐνεθρονίσθη ἐπάνω εἰ'ς κάτασπρο μάρμαρο τῆς Φεράρας. Καὶ ἔτσι ἀπὸ μίαν δολοφονίαν κάπως ἀγρίαν καὶ ἄδικον, ἀπὸ κάτι ποῦ ἄλλοῦ θὰ ἐστιγμάτιζε τὸν τόπον καὶ θὰ ἐδημιουργοῦσεν ἀντιπαθείας, ἡ Ἑλβετικὴ ἐμπορικωτάτη ἰδιοφυΐα ἔβγαλε κάτι καλὸ καὶ κερδιστικὸ μαζή. Καὶ ὅλοι ἔμειναν εὐχαριστημένοι. Πρῶτα, πρῶτα αὐτὸ τὸ θῦμα, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι νοητῶς περιφέρεται ἐκεῖ ποῦ ἄφησε τὸν κόσμον. Διότι καὶ νεκρὴ τώρα ζῇ νύκτα καὶ ἡμέρα μέσα εἰς τὴν φύσιν ποῦ τόσον ἠγάπησε, ἀντίκρυ εἰς τὰ βουνὰ καὶ τὰ δάση, ποῦ ἔκαμνε, πεζὴ καὶ ἀκούραστη ἐλπινίστρια, τοὺς χωρὶς τέλους καὶ ὅριον περιπάτους καὶ ἐκδρομάς της. Ἔπειτα οἱ φίλοι καὶ οἱ θαυμασταί της καὶ ὁ Αὐστριακὸς λαὸς καὶ ὁ κόσμος τῶν γραμμάτων καὶ τῆς ποιήσεως καὶ οἱ σοσιαλισταὶ καὶ οἱ δολοφόνοι ἀκόμη. Γιὰ ὅλους ἡ μαρμαρένια βασίλισσα κάτι λέει ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ ὡραίου της στυλοβάτου κάτι ποῦ προκαλεῖ σκέψεις καὶ γεννᾶ αἰσθήματα λύπης καὶ οἴκτου ἢ θάρρους καὶ τόλμης πρὸς ἕνα ἰδανικὸν ποῦ ζητεῖ εἰς τὸν βωμόν του τόσας θυσίας καὶ τόσα θύματα.....

Ὅταν ἐγυρίσαμεν τὸ κουδούνι τοῦ προγεύματος εἶχε κτυπήσει. Ἡ βαλίζες μας εἶχαν τοποθετηθῆ εἰς τὴν ὀπίσω εἴσοδον, οἱ λογαριασμοί μας εἶχαν ἐξοφληθῆ ἀπὸ τὸ πρωΐ καὶ δὲν ἔμενε παρὰ νὰ φᾶμε καὶ νὰ ἀποχαιρετίσωμεν τὸ ἐνεδρεῦον κάθε κίνησίν μας προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΧΑΜΕΝΟ ΟΝΕΙΡΟ

Βρέθηκα πάλι, ὅπως ἕναν καιρό, στὴ χώρα ποῦ γεννήθηκα. Καὶ γνώρισα παιδὶ τὸν ἑαυτόν μου, ὅπως καὶ τότε. Καθόμουν, ὅπως συνείθιζα μικρός, ἀπάνω στὴς ἔπαλξες τοῦ κάστρου, ποῦ ζώνει τὴ χώρα καὶ τὸ λιμάνι τὸ ἥσυχο μὲ τὰ λιγοστὰ καΐκια, τ' ἀραγμένα στὰ θολὰ νερά του.

Τὸ κῦμα φουσκωμένο ἔρχονταν καὶ ξεθύμαινε στὰ πόδια μου καὶ χτυποῦσε κ' ἔσκαβε τὰ χοντρὰ θέμελα τοῦ κάστρου, αἰῶνας τώρα. Τἄτρωγε, τὰ κούφωνε, καὶ ὅμως δὲ γκρέμιζε τὸ γίγαντα, ποῦ στέκονταν, θαρροῦσες, ἀνάλαφρος ἐπάνω στὸ νερό.

Ἔμεινα 'κεῖ λησμονημένος· παραδομένος στῶν κυμάτων τ' ἀχολόγημα τ' ἀκάματο, στ' ἀγνάντεμα τοῦ κάμπου τ' ἀργυροῦ, ποῦ μὲ τραβοῦσε τ' ἄδειο τ' ἄπλωμά του, ἔφευγα ἔστι ἀθέλητα μὲ τοῦ νοῦ μου, ἀπὸ τῆς χώρας τοὺς θορύβους, ποῦ ἔφταναν ὡς ἐκεῖ σμιχτοὶ καὶ πνίγονταν στόν πάταγον τὸν πελαγίσιον. Ἔτσι ἀργὸς καὶ ξένοιαστος, βλέποντας τὸ τίποτε, φέρνοντας τὴ φαντασία μου σὲ μακρυνὰ ἀρμενίσματα, ἄγρυπνος μαζύ καὶ κοιμισμένος, θὰ μποροῦσα ἕναν αἰῶνα ἐκεῖ νὰ κάθωμαι. Φτάνει ὁ ἥλιος νἄλαμπε ἀπὸ πάνω μου κ' ἡ θάλασσα νὰ μὴ στέρευε. Κ' ἔστι ἡ ζωή μου ἄσκοπη, ἄπονη θὰ ζητοῦσα νὰ περνάῃ καὶ νὰ μὴ σώνεται.

Χωρὶς νὰ καταλάβω πῶς, μοῦ φάνηκε νὰ ξύπνησα ἀπὸ κάποιον ὕπνο. Τ' ἄνεργο ὀνειροπόλημα, ποῦ ἀγαποῦσα νὰ μεθῶ μὲ τὸ πιοτό του, ἔφυγε ἀπὸ τὴν ψυχή μου. Σὰν ἄνεμος δροσόβολος νὰ πέρασε ἀπὸ μέσα μου, ἀλάφρωσα καὶ ἀναφτερώθηκα. Μία ξένη δύναμη φυτεύτηκε στὰ σπλάχνα μου. Πόθοι, ποῦ ὡς τότε κρύβονταν βαθειά, ξύπνησαν καὶ μὲ συνεπῆραν. Τότε κύταξα μ' ἀλλοιώτικη ματιὰ τὸ πέλαγος. Ἔνοιωσα τὶ ζητοῦσα. Ἤθελα νὰ πάω μακρυά ! Νὰ φύγω ἀπὸ τὴ χώρα αὐτή, τὴν παραδομένη στὴν κακομοιριά, στὴ φτώχεια καὶ στὴ θλίψη. Νὰ μὴν ἰδῶ πειὰ καὶ τὸ λιμάνι, τ' ἀποκοιμισμένο σ' ὕπνο νεκρικό, τὸ γιομᾶτο ἀπὸ τὸ βοῦρκο ποῦ ἄφησε τῶν καιρῶν τὸ κατακάθισμα. Νὰ λευτερωθῶ ἀπὸ τοῦ κάστρου αὐτοῦ τὴν πέτρινη ἀλυσίδα, ποῦ μὲ σκλάβονε, τριγυρισμένη γύρω στὴν ψυχήν μου.

Μ' ἁπλωμένα τὰ χέρια πρὸς τὸ πέλαγο, μὲ μάτια ποῦ θ' ἄστραφταν ἐκείνη τὴ στιγμή,

Ἡ Σωσάνδρα τοῦ Καλάμιδος

(Ἱστορία Καλῶν Τεχνῶν Κ. Ζησίου) Vesta Guistiniani ἐν Ρώμῃ.

ζήτησα ἀπ' αὐτὸ τὴ λευτεριά μου. Κ' ἐκεῖ στ' ἀόρατο σημάδι τοῦ νεροῦ, ποῦ καρφώθηκε ἡ ματιά μου, ἕνα εἴδωλο καραβιοῦ ἀμφίβολο ἀναστυλώθηκε.

Θὰ βγῆκε ἀπὸ τὴ θάλασσα, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ τὄχα ξεχωρίση ἀπὸ μακρυά, καθὼς θὰ πρόβαινε. Καὶ τώρα, νὰ ποῦ κινιῶνταν ἥμερο κι' ἀγαλινό, σὰ νὰ μὴν ἔννοιωθε τὴν τρικυμιὰν ποῦ μάνιαζε τριγύρω του. Κι' ὅμως αὐτὸ δὲ σάλευε πέρα ἀπὸ τοῦ δρόμου τ' αὐλάκι, τὸ χαραγμένο, θἄλεγες ἀπῶνα σοφὸ χέρι. Κι' ὅμως τὰ πλατειὰ πανιὰ τοῦ καραβιοῦ δὲν φούσκωναν κι' ἂν ἦταν ἁπλωμένα.

Εἶχε βάλη πλώρα τὸ Καράβι ἴσα κατὰ τὴ χώρα μας. Κ' ἐγώ μόλις τ' ἀντίκρυσα, κατάλαβα πῶς θἄρχωνταν ἐκεῖ. Κ' εἶπα πῶς θἄρχωνταν νὰ πάρη ἐμένα ! Μ' ἄγρια, μ' ἀχόρταστη προσήλωση τ' ἀκολουθοῦσα, ὅσο πλησίαζε. Κι' ὅλο καὶ πλησίαζε ! Κ' ἔβγαινε ἀπὸ τὴν καταχνιά του, ποῦ τ' ἀγκάλιαζε, σὰν κάποια χώρα ὀμορφοστόλιστη, ποῦ μὲ τὸ ξύπνημά της, τὸ πρωΐ, τινάζει κάθε ἀχνόπεπλο ἀπὸ τὸ κορμί της. Ὦ πλάσμα ἐσύ, ποῦ δὲν τολμοῦσα νὰ ζωγραφίσω τόσο ὀνειρευτὸ στὴ φαντασία μου ὅπως σὲ βλέπω ! Ἔλα !

Ἦρθε ἁπαλὰ κι' ἄραξε ἀντίκρυ ἀπὸ τὸ κάστρο. Ἐμπρὸς στὰ μάτια μου, ποῦ τὸ θωροῦν ποῦ θαμπώνονται. Ἄγκυρα δὲν ἀκούστηκε νὰ ποντίζει στὸ νερό. Φωνὴ ἀνθρωπινὴ δὲν ἔφτασε. Κι' ὅμως στὸ κατάστρωμα ἀναδεύωνται

ἀνθρῶποι, ἀμίλητοι κι' ἀθόρυβοι. Προσεπάθησα ν' ἀκροαστῶ, ἀλλὰ ἦχος δὲ χτύπησε στ' ἀφτιά μου. Ἔβλεπα μονάχα καὶ σώπαινα !

Ἦταν ἀλήθεια ἕνα θάμπωμα τὸ πλοῖο ἀπὸ τὴν πλώρη του ὡς τὴν πρύμη. Φρεγάτα σὰ νύφη στολισμένη, σὰν παληκάρι ἁρματωμένη. Μεγάλη, ποῦ δὲ θὰ τὴν χωροῦσαν δύο λιμάνια σὰν τό δικό μας τὸ κακόμοιρο. Ψηλή, ψηλότερη κι' ἀπὸ τὸ κάστρο μας. Στὴν πλώρη ἐμπρὸς ἕν' ἀκροστόλι θεόρατο φοβέριζε – γυναῖκα μαρμαρένια, φτερωτή, μ' ἕνα σπαθὶ στὸ χέρι καὶ μ' ἕνα στεφάνι—ἂν θέλης διάλεξε. Φαίνονταν σὰ νὰ πετοῦσε, καὶ πεντῶντας νἄφτανε ἕτοιμη νὰ καταβῇ στὸ κῦμα καὶ νὰ περπατήση. Κι' αὐτὸ τ' ἄγριο θεριό, στ' ἀντίκρυσμα τοῦ ποδαριοῦ της, ἡμέρωσε καὶ γίνονταν ἀρνάκι. Ὦ θάμα ! Στὴν πλώρη ἔβραζε ἡ ἀνεμοζάλη. καὶ στὴν πρύμη βασίλευε ἡ γαλήνη. Κι' ἀπάνω στὸ καράβι, καὶ κοντὰ στὸ δοιάκι, ἡ ἴδια ἐκείνη τῆς πλώρης γυναῖκα ἡ θεϊκή, φαίνονταν ὁλοζώντανη, κυβερνήτρα ἐδῶ καὶ βασίλισσα, καὶ κυβερνοῦσε καὶ βασίλευε !

Μ' ἔπιασε μιὰ ταραχὴ ἀμολόγητη. Δὲν εἶναι καιρὸς νὰ κάθωμαι καὶ νὰ χαζεύω, εἶπα μέσα μου. Γιὰ μένα ἦρθε ἡ φρεγάτα ! Λοιπὸν ἔπρεπε νὰ φύγω συντροφιάτης ! Βιαστικός ἄφησα τ' ἀγνάντεμά μου, κ' ἔτρεξα στὴν ἀποβάθρα.

Μοῦ φάνηκε παράξενο ποῦ ἠὖρα ἐκεῖ ὅλη τὴ χώρα συναγμένη. Πότε μάθανε πῶς ἦρθε τὸ καράβι καὶ συνάχτηκαν. Μὲ πρόσωπ' ἀναμμένα μ' ἄγρια φοβερίσματα, πολεμοῦσαν ποιὸς νὰ πάρη τοῦ ἀλλουνοῦ τὸν τόπον καὶ νὰ προσπεράση. Ἄξαφνα τὸ πλῆθος σώπασε, γαλήνεψε. Στοῦ λιμανιοῦ τὸ στόμα πρόβαλε μιὰ βάρκα ὁλόλευκη. Παιδιὰ ἀγγελόμορφα, στὰ γαλανὰ ντυμένα, τραβοῦσαν τὰ κουπιά. Καὶ στὴν πρύμη, ὀμορφονειὸς παρόμοιος μὲ τοὺς ἄλλους, στέκονταν ὀρθὸς καὶ δοιάκιζε.

Ἡ βάρκα ἦρθε καὶ πλάγιασε στὴν ἀποβάθρα. Ὅλοι στεκόμαστε ἄφωνοι. Κυτάζαμε καὶ δὲ χορταίναμε. Τί ναῦτες λιγερόκορμοι καὶ τί νυφοῦλα βάρκα ! Χλωμός, ἐγώ, κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὸν κόσμο, ἔβλεπα μέσα ἀπὸ τὰ πόδια τῶν ἀντρῶν, γονατιστός, μὲ φόβο. Ἡ καρδιά μου πήγαινε νὰ σπάση ἀπ' τὴ λαχτάρα της. Μὲ λόγια φλογερὰ χαιρέτιζα ἀπὸ τὴν ψυχή μου τ' ἀπάρθενα ναυτάκια, ἀχνούδωτα παιδιά, ὅμοια μ' ἐμένα. Τὰ καλωσώριζα καὶ τὰ παρακαλοῦσα νὰ μὲ πάρουν. Ἤθελα κ' ἐγὼ νὰ γίνω ἕνας του, ἤθελα νὰ γραφτῶ στὴ συντροφιά τους, καὶ σκλάβος ἂς πέθαινα στὴ Ἀραπιά !

Οἱ ναῦτες μείνανε σιωπηλοὶ γιὰ λίγο.

Τότε ἕνας ἀπὸ τὴ χώρα μας πῆρε τὸ λόγο καὶ μὲ βαρειὰ φωνὴ τοὺς ῥώτησε :

— Τί εἶστε ;

— Δοῦλοι τῆς Κυρᾶς μας, ἀπεκρίθηκεν ὁ πρῶτος τους γλυκόφωνα.

— Καὶ ποιὰ εἶν' ἡ Κυρά σας ;

— Εἶν' ἐκείνη ποῦ κυβερνάει τὸ καράβι μας τὸ κατακτητικό. Ἡ Βασίλισσα, ποῦ ταξειδεύει ἀνίκητη στὰ πέλαγα. Κ' ἐμεῖς, οἱ ταπεινοί της ποῦ ταξειδεύουμε μαζύ.

— Καὶ τί ζητᾶτε 'δῶ.

— Ἤρθαμε νὰ πάρουμε τὸν Καλεσμένον ποῦ κι' ὁ ἴδιος μᾶς τὸ ζήτησε. Ἂς ἔρθῃ, νὰ ποῦ τὸν ἀκούσαμε ! Σύντροφο θὰ τὸν κάμουμε κι' ἀγαπημένο μας. Τὴν τρικυμία θὰ πολεμήσουμε μαζύ. Καὶ θὰ νικήσουμε μαζύ ! Τὸν ἔπαινο τῆς Κυρᾶς μας θἄχουμε σημαία μας. Αὐτὴ θὰ μᾶς σκεπάζῃ καὶ θὰ μᾶς βοηθάῃ. Ποῦ εἶνε, ἀφοῦ μᾶς κάλεσε νἄρθοῦμε ; Ἂς ἔβγῃ ἐμπρός ! Τὸ Καράβι τρανὰ ταξείδια θὰ καταπιαστῇ. Καὶ θὰ πάρῃ κι' ἄλλους καλεσμένους. Καὶ θὰ πάῃ καὶ σ' ἄλλες χῶρες. Τὸ προσμένουν νὰ περάση οἱ διαλεχτοί, ἀνυπόμονοι ! Τί ἀργεῖ ; Ἀφοῦ ἀκούει τὸ κάλεσμα, δὲν ἀποκρίνεται ; Κ' ὕστερα θ' ἀρχίση τὸ ταξεῖδι μας σὲ πέλαγα καινούργια, ποῦ ὡς τώρα δὲν τοὺς γνώρισαν ἐκείνους ποῦ θὰ τὰ δαμάσουν. Καὶ θὰ τοὺς γνωρίσουν, καὶ θὰ δαμαστοῦν ! Καὶ θὰ τοὺς προσκυνήσουν. Τί νἶκες θἄν' ἐκεῖνες ! Κ' ὕστερα ἡ ἀνάπαση καὶ ἡ χαρές ! Κλινάρια καὶ προσκέφαλα ἀπὸ πεταλοῦδες θὰ μᾶς βαστοῦνε καὶ θὰ μᾶς ναρκώνουν. Κ' ἡ Κυρά μας ἀπὸ πάνω θὰ φυλάη τὸν ὕπνον μας τὸν κουρασμένον. Ὕπνο μακαριστόν. Ἐμπρός! Ποιὸς εἶναι ; Κρύβεται ; Διστάζει ; Ἀλλοίμονο σ' ἐκεῖνον, ἂν φόβος τὸν κρατεῖ. Σ' ἐμᾶς ὁ φόβος εἶναι ξένος, ποῦ δὲ προβάλλει ἐμπρός μας. Κι' ὅποιος φοβᾶται, δὲν εἶναι ἀπὸ τὸν κύκλον μας. Ἐμπρός ;

Ὦ σπαραγμοί ! Ἑτοιμάζεται νὰ φύγῃ ἡ βάρκα. Ἐνῷ μιλεῖ τὸ παληκάρι, χίλιες λαχτάρες μὲ γραπώνουν. Τὰ λόγια του ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν ψυχή μου. Τόσο τἄβλεπα ν' ἀκολουθοῦν κάθε μου σκέψη. Ἀπόφαση καὶ τόλμη στὴ ἀρχὴ μοῦ ἀνάψανε τὰ σωτικά. Κ' ὕστερα δισταγμοὶ καὶ τρόμοι μαῦροι μὲ σείσανε βαθειά. Καὶ τελευταῖα καὶ σὰν κρύο μούδιασμα ἀνεξήγητο μοῦδεσε κάθε λογισμὸ καὶ μὲ παρέλυσε. Κ' ἡ βάρκα ξἄνοιγε ! Κι' ὁ κυβερνήτης μὲ θλιμμένο πρόσωπο δὲν ἔβλεπε ἄλλον παρὰ ἐμένα μοναχά. Καὶ μ' ἔκραξε μὲ τὴ γλυκειὰ καὶ

λυπημένη του ματιά. Καὶ σιωπηλὰ μὲ μάλλωσε. Ἀλλοίμονό μου !

Κ' ἡ βάρκα ἔφευγε. Τότε ἀνασαλεύτηκε τὸ πλῆθος. Πολλὲς φωνὲς σηκώθηκαν.

— Μὴν εἶμ' ἐγώ ; Μὲ θέλεις;Ἔρχομαι!

Γύρισε περήφανο τὸ παληκάρι κ' εἶπε :

— Δειλοί, μὴ μὲ ῥωτᾶτε ἐμένα ! Ἐγὼ ῥωτῶ : Ποιὸς εἶν' ἐκεῖνος ἀπὸ σᾶς ; Θ' ἀποκριθῇ ; Δὲ θὰ τολμήσῃ, γιατ. κι' αὐτὸς εἶναι δειλός. Κ' εἶν' ἀποφασισμένο : Μὲ σᾶς ὅλους θὰ μοιάσῃ, τοὺς δειλούς !

Μάνιαζε καὶ λάχτιζε ἡ ψυχή μου. Ἔλεγα : «Εἶμ' ἐγώ ! εἶμ' ἐγώ !» Καὶ δὲν εὕρισκα φωνὴ νὰ τὸ φωνάξω. Τὸ πλῆθος ἄγριο χειρονομοῦσε κ' ὕβριζε τοὺς ναῦτες. Τοὺς φώναζε νὰ γυρίσουν καὶ νὰ τοὺς πάρουν ὅλους. Δύο τρία παιδιὰ ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου στὸ σκολειὸ καὶ στὰ παιγνίδια, θέλησαν μ' ἕνα πήδημα νὰ φθάσουνε τὴν βάρκα πρὶν ξεμακρύνῃ· πέσανε στὸ νερό, καὶ πνίγονταν, καὶ κανένας δὲν τοὺς ἔδινε βοήθεια, μήτε ἡ βάρκα. Δὲν τοὺς λυπόμουνα κ' ἐγώ· τὴν τόλμη τους μισοῦσα.

Ἡ βάρκα βγῆκε ἀπ' τὸ λιμάνι χωρὶς ν' ἀνοίξῃ τὸ νερό, χωρὶς νὰ κάμῃ κρότο. Ὁ κόσμος ἔφευγε βουβός. Κ' ἐγώ, μὲ μιὰν ἀπελπισιὰ θανάσιμη στὰ στήθια, ἔτρεξα καὶ ἀνέβηκα σιὸ Κάστρο πάλι· κι' ἄρχισα σπαραχτικὰ νὰ κλαίω καὶ νὰ φωνάζω. Παρακαλοῦσα νὰ μὲ πάρῃ τὸ καράβι γιατ' εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖνος ποῦ ζητᾶ. Κανεὶς δὲ μ' ἄκουσε ! Τὸ καράβι γαλανὸ καὶ μαγεμένο, κίνησε πάλι ὅπως ἔχ' ἔρθῃ. Τραγοῦδι ἀνάκουστο σὰν προσευχὴ καὶ σὰν παιᾶνας, ἀνέβαινε στὸν οὐρανό. Τραγούδια καὶ βιολιὰ σ' ἕνα ρυθμὸ ἀδερφώνονταν, καὶ ἀνέβαιναν. Τὸ κῦμα ἐμπρός του ἀγρίευε καὶ ταπεινὸ ἔσβυνε πίσωθέ του. Κι' αὐτὸ γλυστροῦσε κ' ἔφευγε. Κι' ἄφησ' ἐμένα καὶ τὴ χώρα στὴν καταφρόνεια μας τὴν ἄναντρη, στὴν αἰώνια λησμονειά.

Τἄχασα ἀπὸ τὰ μάτια μου,ἀχνὸς σὰν νάτανε καὶ νὰ σκορπίστηκε. Κ' ἔμεινα 'κεῖ ὡς ποῦ στείρεψαν τὰ δάκρυά μου. Μ' ἄδεια καρδιά, μὲ κουρασμένα μάτια κύταξα τὸ πέλαγο καὶ πάλι.

«Νέα Ζωὴ»

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΕΥΑ ΝΙΚΗΤΡΙΑ

(Βραβευμένον ἔργον τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας)

Ὁ Λέλο ἐσηκώθη : Σᾶς ἀφίνω νὰ ὁμιλήσετε γιὰ νοικοκυριά . . . Ἔρχεσαι Βέργα ;

— Δὲν μὲ περιμένεις ; εἶπε ἡ Δώρα μὲ ὕφος δυσαρεστημένο.

— Ὄχι . . . ἔχω ἀνάγκην νὰ περπατήσω, θὰ ἐπιστρέψω πεζός. Οὔτε δι' ἕνα δευτερόλεπτον δὲν ἠπατήθη ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν κωμωδίαν ὁ Λέλο. Καὶ δὲν ἤθελε νὰ φανῇ ὅτι ἦλθε καὶ τὸν πῆρε ἡ γυναῖκα του σὰν μικρὸ παιδί, ἐπίσης δὲν ἤθελε νὰ μείνῃ ἀφοῦ αὐτὴ θὰ ἔφευγε· ὤφειλε λοιπὸν νὰ φύγῃ πρῶτος καὶ αὐτὸ ἔκαμε.

— Εἶμαι εὐχαριστημένη διότι δὲν ἔχω παρὰ καλὰ νὰ σᾶς εἴπω διὰ τὸν Βατίστα, — ἀπεκρίθη ἡ πριγκήπισσα ὅταν οἱ δύο φίλοι ἔφυγαν. — Ἀντικατέστησε ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἕνα παλαιὸ καμαριέρη. Ἤμουν πολὺ εὐχαριστημένη. Εἶνε λαμπρὸς ὑπηρέτης.

— Ἄ ! τόσον τὸ καλλίτερον. Μοῦ ἀρέσει.

— Σᾶς ἀρέσουν οἱ Ἰταλοὶ ὑπηρέται ;

— Μάλιστα εἶναι λεπτοί, νοήμονες καὶ ἐπιδεκτικοὶ εἰς ὅλας τὰς ἐργασίας.

— Προτιμῶ τοὺς Ναπολιτάνους. Μοῦ φαίνονται πλέον ἔξυπνοι.

Ἡ Δώρα δὲν ἤθελε ποτὲ νὰ τὸ ὁμολογήσῃ οὔτε εἰς τὸν ἑαυτόν της, ἡ προτίμησις αὐτὴ προήρχετο πρὸ πάντων, διότι κατὰ τὸ ἔθιμον τῆς πατρίδος των, τῆς ἔδιδαν τὸν ὡραῖον αὐτὸν τίτλον «Ἐξοχότης» ὁ ὁποῖος ἐκολάκευε τὴν ματαιότητά της.

— Ἐκτὸς ὅλων αὐτῶν ὑπερηφανεύομαι διὰ τοὺς ἀνθρώπους μου, ἔχουν ἕνα εἶδος φόβου διὰ τὴν ἀμερικανίδα κυρίαν των καὶ ἡ σαξωνική μου ψυχρότης συγκινεῖται ἐμπρός . . . ἐμπρὸς εἰς κᾶτι μυστηριῶδες . . . τὸ θέλγητρον τῆς φυλῆς, ἴσως ! Ἔχω ἐπίσης τὴν ἀδυναμίαν νὰ τοὺς ἐκλέγω ὡραίους ὅσον εἶνε δυνατόν, καὶ μὲ ἀφοπλίζουν ἀκόμη εὐκολώτερα.

Αὐτὰ ἐλέχθησαν μὲ μεγάλην ἁπλότητα, ἡ ὁποία δὲν ἐπέτρεπε καμμίαν κακὴν σκέψιν.

— Ἀγαπᾶτε λοιπὸν τὴν καλλονήν ;

— Ναὶ καὶ τὸ ἀπέδειξα ! εἶπεν ἡ Δώρα μὲ ὕφος θριαμβευτικόν.

Ὁ ὑπαινιγμὸς αὐτὸς διὰ τὴν φυσικὴν καλλονὴν τοῦ συζύγου της δὲν ἦτο πολὺ ὡραῖος, ἀλλ' ἡ Δώρα ὑπήκουσε εἰς κάποιαν σκοτεινὴν ἀνάγκην ἐκδικήσεως· καὶ βεβαίως ἐπλήρωσε

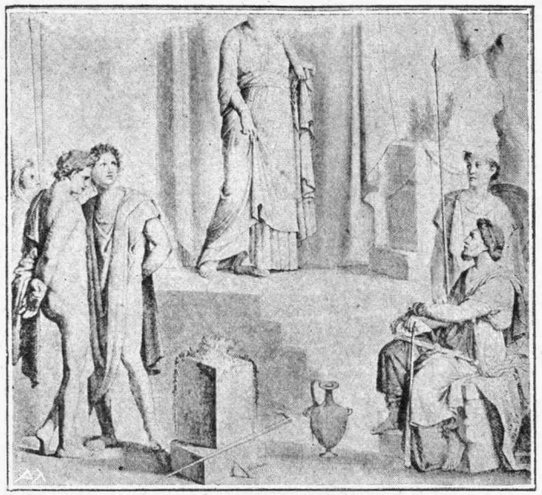

Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις

(Ἱστορία Καλῶν Τεχνῶν Κ. Ζησίου) Ἐντείχιος γραφὴ ἐν Πομπηΐα

τὴν ἀντίπαλόν της : τὰ βλέφαρα τῆς Δόνας Βιτώριας ἀνοιγόκλεισαν.

— Πραγματικὰ τὸ ἀποδείξατε !—εἶπε, καὶ ἔδωκε εἰς τὰ χείλη μίαν ἔκφρασιν εἰρωνείας καὶ περιφρονήσεως.— Ἐκτὸς τούτου, ὁ Sant Anna εἶχε πάντοτε μεγάλην ἐπιτυχίαν πλησίον τῶν Ἀμερικανίδων.

— Αὐτὸ δὲν μὲ ἐκπλήττει διόλου, ἀπεκρίθη ἡ κόμησσα. Ἔπειτα ἐσηκώθη.

— Συγχωρήσατε τὴν ὥραν τῆς ἐπισκέψεώς μου. Ὑπεσχέθην νὰ δώσω ἀμέσως ἀπάντησιν εἰς τὸν Βατίστα. Μετὰ τὰς συστάσεις σας θὰ τὸν κρατήσω . . . Θὰ ἔλθετε αὔριον εἰς τὸ τέϊον τῆς κ. Swift ;

— Ναί, αἱ μικραὶ αὐταὶ κοσμοπολιτικαὶ ἑορταὶ μὲ διασκεδάζουν, εἶνε πολὺ ἐνδιαφέρουσαι, εἶπεν ἡ πριγκήπισσα μὲ τόνον προστατευτικόν. Μοῦ ἐπιτρέπουν νὰ κάμνω γνωριμίας μὲ τὴν ἀμερικανικὴν κοινωνίαν, χωρὶς νὰ κινηθῶ ἀπὸ τὴν γωνία μου. Καὶ καθημερινῶς ἐκπλήττομαι μὲ τὴν διαφορὰν τῆς ἰδιοσυγκρασίας τῶν χαρακτήρων μας. Ἠμποροῦσε νὰ εἴπῃ κανεὶς ὅτι δὲν εἴμεθα ἀπὸ τὸν ἴδιον πλανήτην.

Τώρα ἐπειράχθη ἡ Δώρα, δὲν τῆς ἤρεσε νὰ τῆς λέγουν ὅτι εὑρίσκεται τόσον μακρὰν ἀπὸ τὸν σύζυγόν της.

— Εἶνε ἀλήθεια, εἴμεθα πολὺ διαφορετικαί, —ἀπεκρίθη μὲ κάποιαν τραχύτητα εἰς τὴν φωνήν.—Τὸ παρετήρησα ἐπίσης. Βλέπετε τὴν ζωὴν ὁποία ἦτο ἄλλοτε,τὴν βλέπομεν ὁποία εἶνε σήμερον. Καὶ ὅμως ὁ Παλαιὸς καὶ ὁ Νέος Κόσμος δὲν κάνουν ἄσχημο νοικοκυριὸ εἰς τὴν Ῥώμην. Ἐὰν δὲν συνεννοοῦνται καθ' ὁλοκληρίαν, ἐννοοῦνται ὅμως καλά· καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ οὐσιῶδες. Πιστεύσατε ὅτι ἔχουν πολλὰ πράγματα νὰ μάθῃ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, ἀφοῦ εὑρέθησαν τόσον στενῶς συνδεδεμμένοι.

— Εἶνε δυνατόν.

— Λοιπόν, αὔριον εἰς τὸ Μέγα Ξενοδοχεῖον, κάτω ἀπὸ τὸ ἀστροστόλιστον περίπτερον... Νὰ μὴν εἶσθε πολὺ αὐστηρὰ εἰς τὰς κριτικάς σας. Εἴμεθα καλαί, πιστεύσατέ με ! Ἐρωτήσατε καλλίτερα τὸν φίλον σας Λέλο.... au revoir.

Καὶ ἡ Δώρα ἐνθουσιασμένη μὲ τὸν τρόπον της, ἔφυγε πολὺ ἐλαφρά.

Ἡ Δόνα Βικτώρια τὴν παρηκολούθησε μὲ τὸ βλέμμα ἐπί τινα δευτερόλεπτα, ἔπειτα ἔκαμε μίαν χαριτωμένην κίνησιν μὲ τὸν ὦμον καὶ ἐμειδίασε εἰρωνικά.

— Ζηλιάρα, εἶπε κατόπιν δυνατά.

Ὅταν ἡ Δώρα εὑρέθη μέσα εἰς τὸ coupé της, ἀνέπνευσε ἐπὶ πολλὴν ὥραν, ἡ καρδιά της ἐξεσφίχθη ἐντελῶς, ἠσθάνετο ἴσως ἀκόμη κάποιον πόνον, ἀλλ' ἐγνώριζε ὅτι ὁ σύζυγός της δὲν ἦτο ἔνοχος. «Εὐλογημένος ἂς εἶνε ὁ Θεός!».

Ἔπειτα ἔβγαλε πάλιν ἀπὸ τὸ χρυσὸ πλεκτὸ σακκουλάκι της τὸ καταραμένο γράμμα καὶ ἤρχισε νὰ τὸ διαβάζῃ.

— Ἄ ! τοὺς κακούργους, τοὺς κακούργους, εἶπε μὲ τὰ δόντια σφιγμένα.

Ἀλλὰ ποίας παρατηρήσεις ἔμελλε ν' ἀκούσῃ ἀπὸ τὸ Λέλο !

Τὸ ἐμάντευσε καὶ διὰ νὰ τῆς δείξῃ τὴν δυσαρέσκειαν του ἔφυγε πρῶτος. Δὲν πειράζει. Ἦτο καλὸν νὰ γνωρίζῃ διὰ τί ἦτο ἱκανή. Εἶχε πραγματικὰ ἀγαπήσει τὴν Δόνα Βικτώρια ; Αἱ λέξεις αὐταί : « Ἐπανέρχονται πάντοτε εἰς τοὺς παλαιούς των ἔρωτας» δὲν τὴν ἄφιναν ἥσυχον. Ἡ ἀμφιβολία χαράσσει τὴν καρδιά, ὅπως τὸ διαμάντι τὸ γυαλὶ καὶ ἀφίνει σημεῖον ἀνεξάλειπτον : ἡ καρδιὰ τῆς νέας Ἀμερικανίδος ἐπληγώθη διὰ παντός.

Ὁ Λέλο ἔφθασε εἰς τὸ σπίτι του σχεδὸν συγχρόνως μὲ τὴν γυναῖκα του. Εἰσῆλθε, μὲ ὕφος αὐστηρὸν εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν ὅπου εὑρίσκετο ἐκείνη :

— Ἠμπορεῖς νὰ μοῦ εἴπῃς τί σὲ ἔφερεν εἰς τὸ σπίτι τῆς πριγκηπίσσης Μαρίνας εἰς τὴν τόσον ἀκατάλληλον αὐτὴν ὥραν ; ἠρώτησε. Αἱ περίφημοι αὐταὶ πληροφορίαι βεβαίως δὲν ἦσαν παρὰ πρόφασις.

Ἡ Δώρα ἐξωργίσθη ἀπὸ τὸ αὐθεντικὸν αὐτὸ ὕφος τοῦ συζύγου της.

— Πράγματι, μὲ μόνην τὴν ἐλπίδα νὰ σὲ συναντήσω ἐκεῖ ἦλθα.

— Δὲν ἀμφέβαλλα. Λοιπὸν ὁ τρόπος αὐτὸς νὰ ἔλθῃς νὰ κατασκοπεύσῃς τὸν σύζυγόν σου εἶνε φρικωδῶς πρόστυχος. Αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν γίνονται εἰς τὸν κόσμον μας.

— Ὄχι ἴσως, ἀλλὰ γίνονται ἄλλα πολὺ ἀσχημότερα. Κύτταξε μόνος σου.

Καὶ μὲ νευρικὸν γέλωτα θριάμβου καὶ κακίας, ἡ κόμησσα ἔτεινεν εἰς τὸν σύζυγόν της τὸ δυστυχισμένο ἀνώνυμον γράμμα. Ἐκεῖνος, ὀλίγον ταραγμένος, ἐπῆρε τὸ γραμμένον φύλλον τοῦ χαρτιοῦ, τὸ ἐδιάβασε βιαστικά, ἐνῷ ἔγινε κάτωχρος ἀπὸ ὀργήν. Ἔπειτα τὸ ἐγύρισε, τὸ ἐξαναγύρισε, τὸ ἐμύρισε ἀκόμη, ἔπειτα τὸ πρόσωπόν ἡσύχασε καὶ ἤρχισε νὰ γελᾷ.

— Ἀκόμη μία συνέπεια τοῦ λευκοῦ γεύματός μας !

— Νομίζεις ;

— Ἐὰν τὸ νομίζω ! . . δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Εἶνε φοβερόν, εἶνε ἀπαίσιον, ἀλλ' αὐτὸ θὰ σὲ μάθῃ νὰ εἶσαι φρονιμωτέρα καὶ νὰ μὴν ἐνοχλῆς τοὺς ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζεις οὔτε τὸν χαρακτηρα, οὔτε τὴν δύναμιν. Ἐδῶ θρησκευτικῶς καὶ πολιτικῶς τὰ πάντα ἐπιτρέπονται.

Ὁ κόμης ἐδιάβασε ἐκ νέου τὸ γράμμα καὶ ἔπειτα τὸ ἔβαλε εἰς τὴν τσέπη του.

— Θὰ ἀνακαλύψω βεβαίως ἐκεῖνον ποῦ τὸ ἔγραψε ! Πρέπει νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τοὺς ἐχθρούς του . . . Λοιπόν, ἐξηκολούθησε μειδιῶν, ἤλπιζες νὰ μὲ συλλάβῃς εἰς ἐγκληματικὴν συνομιλίαν . . . Ἡ ἀγγλικὴ αὐτὴ ἔκφρασις εἶνε θαυμασία . . . Καὶ μὲ ηὗρες ν' ἀκούω μὲ ὅλην τὴν ἀθωότητα ἕνα τραγοῦδι. Ἤσουν δυσαρεστημένη, ἔ ;

— Ὦ Λέλο, μὴν ἀστειεύεσαι μὲ παρόμοια πράγματα ! Δὲν ἠξεύρεις πόσον ὑπέφερα. Διὰ τίποτε εἰς τὸν κόσμον δὲν ἤθελα νὰ περάσω ἄλλη μίαν παρομοίαν ἡμέραν.

— Ἀστειεύομαι διὰ νὰ μὴν θυμώσω.

— Νὰ θυμώσῃς !—εἶπε ἡ Δώρα ἔκπληκτος. —Λοιπὸν ἐγὼ ἔχω ἄδικον !

— Ἐντελῶς ἀπεκρίθη ὁ Sant-Anna, ἔπρεπε νὰ μοῦ δείξῃς τὸ γράμμα καὶ νὰ μοῦ ζητήσῃς τὴν ἀλήθεια.

— Καὶ θὰ μοῦ τὴν ἔλεγες ! . . ἐπροτίμησα νὰ τὴν ἀνακαλύψω ἐγὼ ἡ ἰδία.

— Ἡ δυσπιστία σου δὲν εἶνε κολακευτικὴ οὔτε δι' ἐσένα, οὔτε δι' ἐμένα, καὶ δὲν τὴν ἀξίζω. Εἶπε ψυχρῶς ὁ κόμης.— Ἐὰν ἤρχεσο εἰς τὴν Δόνα Βικτώρια ὀλίγα λεπτὰ ἐνωρίτερον, ὁ Περρέτι εὑρίσκετο ἐκεῖ : θὰ ἐμάντευε τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς σου, καὶ αὔριον ὅλη ἡ Ρώμη θὰ ἐγνώριζε ὅτι ζηλεύεις τὴν πριγκήπισσα καὶ ὅτι μὲ παρακολουθεῖς . . . Εὐχάριστον καὶ διὰ σὲ καὶ δι' ἐμέ, δὲν εἶναι ἔτσι ;

Ἡ Δώρα δὲν ἀπήντησε τίποτα. Ἦτο ἔξω φρενῶν ὅσον ἔβλεπε ὅτι ὁ σύζυγός της προσπαθοῦσε νὰ τῆς ἀποδείξῃ ὅτι εἶχε δίκαιον.

— Πρέπει, ἐξηκολούθησε ὁ Λέλο, νὰ παραδεχθῇς τὰ ἤθη καὶ τὰς συνηθείας τῆς κοινωνίας εἰς τὴν ὁποίαν εἰσῆλθες. Δὲν πρέπει νὰ περιμένῃς ὅτι θὰ συμμορφωθῶμεν μὲ τὰς Ἀμερικανικὰς ἰδέας σου.

— Δὲν ἔχω αὐτὴν τὴν ἐλπίδα, ὄχι.

— Αὐτὸ εἶνε εὐτύχημα ! Ἐ λοιπόν, ἕως ὅτου γνωρίσεις καλὰ τὸν κόσμον μας πρέπει ν' ἀφίσῃς νὰ σὲ ὁδηγῶ ἐγώ. Ἀπόψε ποῦ ἐμβῆκες σὰν ἀνεμοστρόβιλος εἰς τὸ σπίτι μιᾶς γυναικός μὲ τὴν ὁποίαν δὲν ἔχεις μεγάλην οἰκειότητα, παρέβης τοὺς κανόνας τῆς ἐθιμοτυπία.. Ἡ Δόνα Βικτώρια ποτὲ δὲν θὰ ἐφέρετο τοιουτοτρόπως πρὸς σέ.

—Ὄχι.... θὰ εὕρισκε ἴσως μέσον ὄχι τόσον εὐθὺ διὰ νὰ πληροφορηθῇ.

— Ἀλλὰ δὲν πιστεύω νὰ θέλῃς νὰ σὲ νομίσω δι' ἀπόψε ὡς πρόσωπον τὸ ὁποῖον σέβεται τὴν

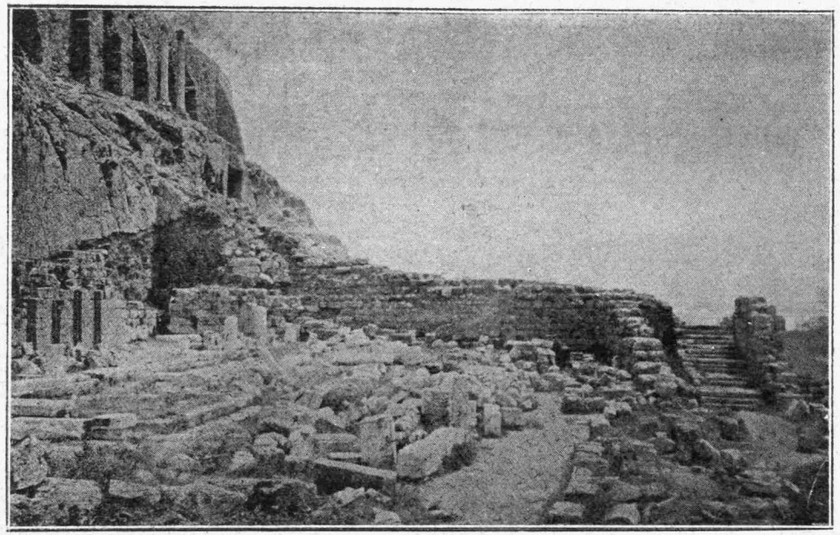

ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΙΝ ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

ἀλήθειαν, εἶπε ὁ Sant-Anna, μειδιῶν.— Λόγον τιμῆς δὲν ἠμποροῦσα νὰ πιστεύσω τὰ αὐτιά μου.

Τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ νέα γυναῖκα ἠσθάνθη ὅτι ἦτο ἔνοχος, καὶ ἐκοκκίνισε φοβερά.

— Εἶνε ἀλήθεια, ὡμολόγησε, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ψέματα μοῦ ἤρχοντο χωρὶς νὰ τὰ ἔχω προετοιμάσῃ. Εἶνε φοβερὸν τὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ καὶ νὰ κάμῃ ὑπὸ τὴν ὤθησιν τῆς.... τῆς....

— Τῆς ζήλειας, πές το καθαρά !

— Τῆς ζήλειας, ναί . . . Ἔπειτα τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν ἔλεγε ψέματα. Σὲ ηὗρα εἰς τῆς πριγκηπίσσης Μάρινας : πηγαίνεις ἴσως καθ' ἑκάστην.

— Ὁμολογῶ ὅτι ἐπῆγα πολὺ συχνὰ τὸν τελευταῖον καιρόν, ἤμουν στενοχωρημένος καὶ εἶχα ἀνάγκην ν' ἀκούσω ὀλίγην μουσικήν. Μοῦ κάμνει μεγάλο καλὸ εἰς τὰ νεῦρα.

— Εἰς τὰ νεῦρα, εἰς τὰ νεῦρα ! —ἐπανέλαβε ἡ Δώρα μὲ ἀνυπομονησίαν, — ἕνας ἄνδρας πρέπει νὰ ἔχῃ μῦς.

— Ἀλήθεια ; . . . Ἔπρεπε νὰ ὑπανδρευθῇς μὲ ἕνα σχοινοβάτην, ἀφοῦ ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ μῦς !

—Ὦ ! δὲν ζητῶ τόσα, ἤθελα μόνον νὰ μὴν εἶσαι τόσον νευρικὸς καὶ νὰ μὴν εἶχες τόσον ἐκτάκτους φαντασιοπληξίας.

— Μοῦ εἶνε ἀδύνατον ν' ἀλλάξω τὴν φύσιν μου, ἀκόμη καὶ διὰ νὰ σοῦ ἀρέσω. Ποτὲ δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ ἀπὸ ἕνα ἀράπικο ἄλογο ἕνα μουλάρι... Ἔπειτα, πίστευσέ με, ἐὰν χρειάζωνται μῦς διὰ νὰ κάμῃ κανεὶς μεγάλα ἔργα, τὰ νεῦρα εἶναι ἀναγκαῖα διὰ νὰ ἐκτελῇ ὡραῖα πράγματα καὶ διὰ νὰ τὰ αἰσθάνεται.

Ὁ κόμης ἐπλησίασε τὴν γυναῖκά του, ἔβαλε τὸ χέρι του πέριξ τοῦ λαιμοῦ της καὶ ἐτράβηξε τὸ κεφάλι της εἰς τὴν ἀγκαλιά του.

Ο ΧΟΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΩΝ ΤΗΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ἡ Ἕνωσις τῶν Ἑλληνίδων, ἡ ὁποία τόσον θαυμασίως ἔδρασε καὶ δρᾷ κατὰ τὰ δέκατέσσερα ἔτη τῆς λειτουργίας της, δίδει τὴν πρώτην της ἑορτὴν ὑπὲρ τοῦ μεγάλου καὶ ὡραίου ἔργου τῶν τμημάτων της. Εἶναι βεβαίως τὸ μόνον σωματεῖον, τὸ ὁποῖον ἔχει τόσον ποικίλην καὶ πολαπλῆν ἐνέργειαν. Ἕνα ἕκαστον ἀπὸ τὰ πέντε τμήματά της ἐξυπηρετεῖ καὶ ἕνα ὡραῖον ἰδανικὸν ὑπὲρ τῆς μορφώσεως, τῆς προ-

στασίας, τῆς ἀναγενήσεως διὰ τῆς ἐργασίας, τῆς ὑγείας, τῆς ζωῆς, τῆς ἐξυπηρετήσεως ἐθνικῶν ἀναγκῶν, τῆς προβλεπτικῆς φιλανθρωπίας.

Εἰς πᾶσαν ἐθνικὴν ἀνάγκην τὸ ἐθνικὸν τμῆμα της παρέσχε καὶ παρέχει εὐεργετικωτάτην γενναίαν καὶ ἀνταξίαν τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ προορισμοῦ του τὴν συνδρομήν του. Κατὰ τὸν ἀτυχῆ πόλεμον τοῦ 1897 ἡ Ἕνωσις τῶν Ἑλληνίδων ἵδρυσε πέντε νοσοκομεῖα, ἐμόρφωσε νοσοκόμους, ἵδρυσεν ἱματιοθήκας πολέμου, περιέθαλψε πρόσφυγας καὶ οἰκογενείας ἐφέδρων, παρέσχεν ἐργασίαν, ἵδρυσε σχολεῖα, καὶ ἐν μιᾷ λέξει ὑπῆρξε τὸ φωτεινὸν σημεῖον τῆς δοκιμαστικῆς ἐκείνης περιόδου διὰ τὴν ἐθνικήν μας ὕπαρξιν.

Μετὰ τὸν πόλεμον τὸ ἐθνικὸν τμῆμα παρέσχε καὶ παρέχει συντάξεις εἰς τὰς χήρας τῶν φονευθέντων ὁπλιτῶν, ὑπεστήριξε καὶ περιέθαλψε τοὺς πρόσφυγας τῆς Βουλγαρίας, ἔπραξε καὶ πράττει ὅ,τι δυνατὸν ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν πεσόντων εἰς Μακεδονίαν.

Τὸ Ἐκπαιδευτικόν της τμῆμα μορφώνει κατ' ἔτος νηπιαγωγοὺς ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν, αἱ ὁποῖαι χρησιμεύουν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Μακεδονίας, τοὺς ὁποίους συγκρατοῦν ἀπὸ τὰς ξένας προπαγάνδας τῶν ἐχθρῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἐθνικὸν καὶ προσυλιτιστικὸν σκοπὸν καὶ τὸ Ἐπαγγελματικόν της τμῆμα μορφώνει κατ' ἔτος δωρεὰν πολλὰς μαθητρίας πρόσφυγας εἰς διαφόρους γυναικείας τέχνας. Αὗται σκορπίζονται εἰς τὰ σκολεῖα τῆς ὑποδούλου Ἑλλάδος, καὶ διδάσκουν πρακτικὰς γνώσεις καὶ κάμνουν ἀντίδρασιν εἰς τὰ Βουλγαρικὰ Ἐπαγγελματικὰ Σχολεῖα, τὰ ὁποῖα τόσας εἵλκυσαν Ἑλληνίδας πρὸς ἐκμάθησιν ἔργων βιοποριστικῶν. Πλὴν τούτων σχολαὶ γυμναστικῆς, Σχολεῖα Κυριακά, βιβλιοθῆκαι λαϊκαί, μαγειρικὰ μαθήματα ἀναρρωτήρια πασχόντων, μόρφωσις νοσοκόμων, προικίσεις ἀπόρων κοριτσιῶν, συντάξεις ὑπηρετῶν, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν τόσας εὐεργετικὰς διακλαδώσεις, αἱ ὁποῖαι τιμοῦν τὰς ἐργαζομένους εἰς τὴν Ἕνωσιν τῶν Ἑλληνίδων κυρίας.

Καὶ εἶναι τόσον πολλαὶ αἱ κυρίαι τῆς Ἑνώσεως, ὥστε ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὅλαι αἱ δυνάμεναι νὰ ἐργασθοῦν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ, ὅλαι ὅσαι νομίζουν ὅτι κάθε γυναῖκα ἔχει καὶ καθήκοντα ἐκτὸς τῶν οἰκογενειακῶν, ὅλαι ὅσαι ἀγαποῦν νὰ περνοῦν τὰς ἐλευθέρας των ὥρας εὐεργετοῦσαι, ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ συγκαταριθμοῦνται εἰς τὰ μέλη τῆς Ἑνώσεως.

Τὸ εὐτύχημα εἶναι ὅτι εἰς τὴν Ἕνωσιν τῶν Ἑλληνίδων συγκαταριθμοῦνται καὶ πολλαὶ νέαι κυρίαι καὶ δεσποινίδες. Ἔπαυσε πλέον ὁ καιρὸς καθ' ὃν αἱ καλαὶ καὶ εὐγενεῖς πράξεις ἔπρεπε νὰ γίνωνται ἀπὸ ἡλικιωμένας μόνον γυναῖκας. Σήμερον αἱ νέαι ἐργάζονται, παρακολουθοῦν ἐκ τοῦ πλησίον τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα, συνειθίζουν νὰ ἐνδιαφέρωνται δι' αὐτήν, νὰ τὴν ἀγαποῦν, νὰ φροντίζουν διὰ τὴν πρόοδον καὶ ἀνακούφισίν της. Καὶ ἡ νεότης σήμερον ἐννοεῖ πολὺ καλὰ ὅτι ἡ φιλανθρωπία δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰ πτωχοκομεῖα καὶ τὰ νοσοκομεῖα, ἀλλ' ἔχει πρόγραμμα εὐρὺ καὶ ὡραῖον, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνεται εἰς ὅλα τὰ τμήματα τῆς Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων.

Ἀλλ' ὅλα περίπου τὰ τμήματα αὐτὰ εἶναι πτωχά. Καὶ δι' αὐτὸ σήμερον διοργανόνεται μία χορευτικὴ προεσπερὶς ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν Προστασίας τῆς βασιλίσσης μας, Ὑψηλῆς Προέδρου τῆς Ἑνώσεως, εἰς τὸ φοαγιὲ τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρου, τὸ ὁποῖον ηὐδόκησε νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὴν Ἕνωσιν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς.

Τὴν 5ην λοιπὸν Δ)βρίου ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 4 1)2 μ.μ. θὰ συγκεντρωθῇ εἰς τὸ Φοαγιὲ τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου ὅλος ὁ ἐκλεκτὸς κόσμος τῶν Ἀθηνῶν, ὅλαι καὶ ὅλοι ὅσοι ἀγαποῦν τὸ καλόν, ἐννοοῦν τὸν ὡραῖον σκοπὸν τῆς Ἑνώσεως καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ συντελέσουν εἰς ἐνίσχυσιν τῶν κυριῶν, αἱ ὁποῖαι ἐργάζονται τόσα τώρα ἔτη μὲ ἐνθουσιασμὸν τοιοῦτον, ὥστε χωρὶς κεφάλαια καὶ κληροδοτήματα τὸ ἔργον τῆς Ἑνώσεως νὰ ἔχῃ τόσον εὐοδοθῇ καὶ καρποφορήσῃ.

Ὁ τίτλος τῆς Ἑνώσεως πρέπει νὰ ἑλκύσῃ, νὰ ἠλεκτρίσῃ, νὰ συγκινήσῃ κάθε Ἕλληνα, ἰδιαιτέρως ὅμως κάθε Ἑλληνίδα. Ἔπρεπε πραγματικῶς ὅλαι αἱ Ἑλληνίδες νὰ εἶναι μέλη τῆς Ἑνώσεώς μας καὶ ἐκεῖναι ποῦ εὑρίσκονται μακρὰν καὶ αἱ πλησίον.

Ἔπρεπεν ὅλαι νὰ εἴμεθα ἀδελφωμέναι καὶ συνησπισμέναι διὰ τὸ καλὸν τοῦ τόπου μας, διὰ τὸ καλὸν τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, διὰ τὰς γενεὰς τῆς αὔριον. Ἀπὸ μακρὰν ἢ ἀπὸ πλησίον κάθε μία ἀπὸ ἡμᾶς κάτι ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ, εἰς κάτι νὰ συντελέσῃ.

Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ τῆς χαρᾶς καὶ εὐθυμίας, ἂς γίνῃ μία ἀφορμὴ συναντήσεως τῶν Ἑλληνίδων ὅλων ποῦ ἐνδιαφέρονται διὰ τὸ καλόν, ὅλων ὅσαι φιλοδοξοῦν νὰ λέγωνται καὶ νὰ εἶναι πολιτισμέναι. Μὲ τὴν ἑορτὴν αὐτὴν θὰ γνωρισθοῦν μὲ τὰς κυρίας τῆς Ἑνώσεως, θὰ ζητήσουν νὰ γνωρίσουν τὸ μέγα καὶ ἐκπολιτιστικὸν ἔργον της, θὰ θελήσουν νὰ τὰς βοηθήσουν, νὰ τὰς μιμηθοῦν, νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμά των.

Ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα τῆς Ἱσπανίας οἱ κλείσαντες ἐν Ἱσπανίᾳ τοὺς ἐλευθέρους οἴκους ἀνοχῆς.

Ἴσως μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν πολλαὶ κακαὶ συνήθειαι χαρτοπαικτικῶν διασκεδάσεων ἐλαττωθοῦν, ἴσως νέα εὐεργετήματα δημιουργηθοῦν, ἴσως νέαι πρὸς τὴν πρόοδον ὁρμαὶ ἀφυπνισθοῦν.

Ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς μόνον διὰ διασκέδασιν, ἂν συγκεντρωθῇ ὁ κόσμος τὸ καλὸν θὰ εἶναι πολύ. Εἰς τοὺς ἀπογευματινοὺς χορούς, ντεκολτὲ καὶ φορέματα τῆς μεγάλης πολυτελείας δὲν ἀπαιτοῦνται. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἡ νεότης χορεύει μὲ φορέματα περιπάτου καὶ καπέλλα. Ἔπειτα αἱ κυρίαι ποῦ δὲν ἔχουν συνοδοὺς διὰ τοὺς συνήθεις χορούς, ἠμποροῦν λαμπρὰ νὰ περάσουν δύο τρεῖς ὥρας εἰς τὴν χορευτικὴν αὐτὴν προεσπερίδα, εἰς τὴν ὁποίαν ἄλλως ὡρίσθη ὡς τιμὴ εἰσητηρίων ἓξ μόνον δραχμαί, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Buffet.

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Σπιτάκι μέσ' στὸ γέρω κάμπο τὸ βαθύ,
ποῦ τὸ σιτάρι τὸ γλυκὸ φυτρώνει,
σὲ λίγο σὰ χρυσάφι γύρω θἀπλωθῇ
ὁ θησαυρός, ποῦ τὸ φτωχὸ μερώνει.

Λευκὸ σπιτάκι, ὁλόζεστη μικρὴ φωληά,
μέσα σου κρύβεις πλοῦτος πειὸ μεγάλο,
τὴ κόρη μὲ τὰ ὁλόξανθα σγουρὰ μαλλιά,
στάχυ, ποῦ τέτοι' ὁ κάμπος δὲν ἔχει ἄλλο.

Κι' ἂν τύχῃ καὶ προβάλει πάνω ἀπ' τὴ φραγὴ
ἡ κόρη μὲ τὸλόξανθο κεφάλι,
ὁ κάμπος τὴ γνωρίζει, χαίρεται κ' ἡ γῆ
μέσ' ἀπ' τὰ στήθεια του λουλούδια βγάλλει.

Γιατὶ κ' ἡ κόρη, ποῦ σὰν ἥλιος τοῦ γελᾷ,
εἶναι παιδὶ τοῦ κάμπου—χρυσὸ θέρος!

γιατὶ κι' ὁ κάμπος, μὲ τὰ σταχυα τὰ πολλά,
εἶναι τῆς κόρης ὁ παπποῦς ὁ γέρως.

Γι' αὐτὸ τὴ θρέφει, τὴ μορφαίνει ἀπὸ μωρό,
τῆς δένει σὰν τὰ στάχυα τὸ κορμί της,
ἴσιο, ψηλό, γεμάτο, βεργολυγερό,
μὲ τὸ χρυσάφι τους στὴ κεφαλή της,

Καὶ κείνη λὲς τὸ ξέρει καὶ τὸν ἀγαπᾷ
τὸ γέρο κάμπο, τὸν καλὸ παπποῦ της,
ἂν κ' εἶν' ἐρωτεμένη καὶ καρδιοχτυπᾷ
γιὰ τὸ ναυτόπουλό, πᾶχει στὸ νοῦ της.

***

—Σπιτάκι, τί νὰ λένε πίσω ἀπ' τὴ φραγὴ
ἡ κόρη μὲ τὸ νειὸ τὸν ταξειδιάρη ;
Ἡ νειὰ πῶς ἔχει λούλουδα περίσσια ἡ γῆ.
πῶς τοῦ γιαλοῦ τὸ δρόμ' ὁ νειὸς θὰ πάρῃ.

«—Γράμματα ἐγὼ δὲν ξέρω, κόρη, νὰ σοῦ πῶ
ἡ θάλασσα πῶς μὲ μαγεύ' ἡ πλάνα,
μονάχα ἐτοῦτο ξέρω, πῶς τὴν ἀγαπῶ·
κι' ὅταν σημαίν' ἡ βραδυ·ἡ καμπάνα

καὶ νά τους ξεπροβάλλουν ἔτσι ἀπ' τὸ χωριό,
δυό δυό τους οἱ συντρόφοι κ' ἕνας ἕνας,
φυλάγει τὸ καράβι, ὁλόμαυρο θεριό,
κἄτι ποῦ φέρνει γυρνῶντας ὁ καθένας·

κυττάζει ὁ καπετάνιος—ἥσυχη βραδειά,
θὰ βάλουμε στὴν πλώρη μὲ τὸν μπάτη,
καὶ σπρώχνουμε τὴ βάρκ' ἀπὸ τὴν ἀμμουδιά,
κ' ἡ θάλασσα μᾶς πέρνει—ἀνάθεμά τη !

Στὰ καταγάλανά της τότε τὰ νερὰ
εἶν' ἡ ψυχή μου ἕνα πανὶ ἀνοιγμένο,
ποῦ φεύγει κι' ἀρμενίζει μὲ κρυφὴ χαρὰ
στὰ πέλαγ' ἀπ' τὴ γῆ λησμονημένο.»

«Σπιτάκι τί νὰ λέῃ πίσω ἀπ' τὴ φραγή,
ἡ νειὰ στὸ νειό, τὸν ἑρμοταξειδιάρη ;
—Καλέ μου, λουλουδίζει, πρασινίζ' ἡ γῆ,
ἡ θάλασσα δὲ βγάζει ἕνα χορτάρι.

Γιὰ κύττα ἐκεῖ τὸν κάμπο, κύττα, τὸν καλό,
τ' ἀλέτρι μὲ τὰ βώδια καὶ τἀλώνι,
κι' ἂν μ' ἀγαπᾷς παράτα, ναύτη, τὸ γυαλὸ
καὶ πάρε τὴ βουκέντρα, ποῦ πληγώνει.

Ζώσου στὴ μέση τὴ ποδιὰ μὲ τὴ σπορὰ
καὶ σπεῖρε, ναύτη, τὸ καλὸ σιτάρι...
—ἡ θάλασσα δὲ δίνει τέτοια μιὰ χαρά,
ἡ θάλασσα δὲ βγάζει ἕνα χορτάρι !

Σὰ γίνουνε τὰ στάχυα,—τί Θεοῦ εὐχή !
χρυσᾶ θά βάλω τότ' ἐγὼ στεφάνια
καὶ πάλι μέσα σ' ὅλες θᾶμαι μοναχή,
πεντάμορφη καὶ δίχως περηφάνεια».

Κι' ἀκούγω αὐτὰ νὰ λέῃ πίσω ἀπ' τὴ φραγὴ
στὸ ναύτ' ἡ νειά, ποῦνε καϋμοὺς γεμάτη·
«καλέ μου, λουλουδίζει, πρασινίζ' ἡ γῆ...»
—Μὰ ἡ θάλασσσα νικᾷ—πανάθεμά τη !

('Απὸ τοὺς Δρόμους τοῦ κ. 'Αγγ. Σημηριώτη).

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ
ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Τὸ τέταρτον διεθνὲς Συνέδριον διὰ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἐμπορίου τῆς Γυναικὸς συνεκλήθη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰς Μαδρίτην ἀπὸ τὰς 24—28 'Οκτωβρίου μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

Τὰ διακόσια πενῆντα μέλη συνήρχοντο εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Νομικῆς 'Ακαδημίας, ἀντιπροσωπεύοντα ὅλας σχεδὸν τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς 'Αμερικῆς, καὶ παρηκολούθουν μὲ ἐνδιαφέρον τὰς σχετικὰς μὲ τὸ ζήτημα σπουδαιοτάτας συζητήσεις. Οἱ λαβόντες τὸν λόγον ρήτορες ἀπέδειξαν ὅτι παντοῦ ἔχει ἀφυπνισθῆ ἡ συνείδησις τοῦ κοινοῦ κατὰ τῶν ἀθλίων, οἱ ὁποῖοι ἐμπορεύονται τὴν ἀθωότητα καὶ δυστυχίαν τῶν γυναικῶν τοῦ λαοῦ, τέρατα ἀνθρώπινα, ποῦ ἐγκατασπείρουν τὴν ἀτιμίαν καὶ τὴν διαφθορὰν γύρω των.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου εὐρύτατον ἐμελετήθη καὶ ἐσυζητήθη μὲ ἀποτελέσματα εὐχάριστα. Ἡ βάσις περὶ τὴν ὁποίαν ἐστράφησαν ὅλαι αἱ σχετικαὶ συζητήσεις ἦτο ἡ καταργησις τῆς ἐπισήμου καὶ ἀνεγνωρισμένης ὑπάρξεως οἴκων ἀνοχῆς, ὡς ἀποτελούντων εὐρύτατον στάδιον εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐκμαυλιστῶν καὶ διαφθορέων. 'Από στατιστικὰς ἄλλως ἀπεδείχθη ὅτι τὰ ἐννέα δέκατα τῶν καταστρεφομένων μὲ διάφορα ὕπουλα μέσα κοριτσιῶν καὶ γυναικῶν προορίζονται παρὰ τῶν διαφθορέων διὰ τὸ ἐμπόριον τῶν δημοσίων οἴκων ἀνοχῆς. Καὶ ὑπὸ τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἀπήντησε σχεδὸν ὁλόκληρον τὸ συνέδριον εἰς τὴν τεθεῖσαν ἐρώτησιν: Ποῖοι εἶναι κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐθνικῶν ἐπιτροπῶν ἑκάστης χώρας αἱ κυριώτεραι πηγαὶ τοῦ ἐμπορίου τῶν λευκῶν ;

Τὸ ζήτημα λοιπὸν τῶν ἐπισήμως ἀνεγνωρισμένων οἴκων ἀνοχῆς, τῆς ἀστυνομικῆς ἐπιβλέψεως αὐτῶν, τῶν κλειστῶν ἐν γένει οἴκων καὶ τῶν προωρισμένων δι' αὐτὰς ἀστυνομικῶν διατάξεων ἐμελετήθη καὶ ἐσυζητήθη εὐρύτατα.

'Επὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ ρήτορες ἀπὸ τοὺς διασημοτέρους τῶν δύο κόσμων ἔλαβαν τὸν λόγον καὶ ὑπέδειξαν ἐπιστημονικῶς καὶ ὑπὸ ἔποψιν κοινωνικῶν ἠθῶν τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῆς ἐπὶ αἰῶνας ἤδη μεταξὺ τῶν ἄλλων δουλειῶν τῆς γυναικός, καὶ αὐτῆς τῆς πλέον ἀδίκου καὶ τερατώδους. Μία γυναῖκα,ἡ ὁποία ἕνεκα κακῶν ἐπιρροῶν καὶ δολίων ψυχολογικῶν ἐκβιάσεων ἀποσπᾶται ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν καὶ ἀπὸ τὴν κοινωνικὴν ζωὴν,καταντᾷ πλάσμα μολυσμένον καὶ ψυχικῶς καὶ σωματικῶς. Ἡ τοιαύτη κατάπτωσις καὶ ἀποκήρυξις πλασμάτων τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν εὐθύνεται ἡ κοινωνία μὲ τὰς πλανωμένας παραδόσεις καὶ τὰ ἔθιμά της, τὰ ἀντιστρατευόμενα τοὺς στοιχειώδεις νόμους τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς φιλανθρωπίας, ἀπέβη πρὸς κακὸν καταφανὲς αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς διὰ τοῦ συνεδρίου τούτου ἀπεκήρυξε τὸ παρελθὸν καὶ κατεδίκασεν εἰς θάνατον τὴν δι' ἀστυνομικῶν διατάξεων ἀναγνώρισιν τῶν οἴκων ἀνοχῆς, ὡς καὶ τὴν ὕπαρξιν αὐτῶν ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν καὶ συγκέντρωσιν. Ἡ ὕπαρξις τοιούτων φρικωδῶν κέντρων εἶναι ἀνήθικος, ἀπαισία καὶ ἄδικος, ἀπολύτως δὲ ἐπιβλαβὴς ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινῆς. 'Ανήθικος καὶ ἄδικος, διότι ἡ ἐξ αὐτῶν ἀνηθικότης βαρύνει τὴν γυναῖκα μόνον, ἐνῷ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνδρες συντελοῦν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν ἀθλίων αὐτῶν πλασμάτων, ὑπὸ ἔποψιν δὲ ὑγιεινῆς ἐπίσης ἐπιβλαβής, ἀφοῦ οἱ ἄνδρες μένουν ἐλεύθεροι καὶ ἀνεξέλεγκτοι διὰ νὰ μεταδίδουν ἀσθενείας φοβεράς, διὰ τὰς ὁποίας αἱ γυναῖκες μόναι βασανίζονται καὶ τιμωροῦνται.

Καὶ ἐκ πικρᾶς πείρας εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐκ τῶν πρώτων θυμάτων τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ ἀνεξελέγκτου τῶν ἀνδρῶν εἶναι πλὴν τῶν δυστυχῶν ἐγκλείστων καὶ ἄλλη τάξις γυναικῶν, τῶν συζύγων, αἱ ὁποῖαι ὄχι μόνον χάνουν διὰ παντὸς τὴν ὑγείαν των, ἀλλὰ καὶ ἀνίδεοι διὰ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον ἔπαθαν, ἀνέχονται ἢ ἀναγκάζονται νὰ δίδουν τὴν ζωὴν εἰς γενεὰν ὁλόκληρον μολυσμένων καὶ καταδικασμένων εἴτε εἰς ζωὴν βασανισμένην, εἴτε εἰς παραφροσύνην, εἴτε εἰς τρομερὸν καὶ τραγικὸν θάνατον.

Αὐτὰ ὅλα ἕως τώρα ἐθεωροῦντο ἀπόρρητοι πληγαὶ τῆς οἰκογενειακῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, τὰς ὁποίας ἐκάλυπτε ὁ πέπλος τῆς ἐντροπῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ δῆθεν τῶν ἠθῶν. Εἰς τὰ πρῶτα συγκληθέντα συνέδρια αἱ περὶ αὐτῶν συζητήσεις ἐγίνοντο μὲ κάθε ἐπιφύλαξιν καὶ μὲ κλειστὰς θύρας ὑπὸ φόβου μὴ προσβληθοῦν οἱ τύποι τῆς κοινωνικῆς ὑποκρισίας.

Τώρα ὄχι μόνον αἱ συζητήσεις ἔγειναν χωρὶς καμμίαν ἐπιφύλαξιν καὶ μὲ ἀνοικτὰς θύρας, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων ρητόρων τῶν δύο κόσμων ὡμίλησαν μὲ τοιαύτην δύναμιν καὶ πειθώ, ὥστε καὶ αἱ παρευρισκόμεναι πριγκήπισσαι τῆς Αὐλῆς, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῶνὁποίων συνεκλήθη τὸ συνέδριον, καὶ ἡ ἀντιπροσωπευθεῖσα εἰς αὐτὴν Κυβέρνησις ἔλαβαν τὴν γενναίαν ἀπόφασιν τῆς καταργήσεως ὅλων τῶν οἴκων ἀνοχῆς.

'Εκ τῶν μᾶλλον 'Επιστημονικῶν ῥητόρων ὑπῆρξεν ἡ ἀντιπρόσωπος τοῦ Γαλλικοῦ 'Εθνικοῦ Συνδέσμου καὶ πρόεδρος τοῦ τμήματος τοῦ κατὰ τοῦ ἐμπορίου τῶν Γυναικῶν κ. Avril de Sainte-Croix· εἶναι ἴσως ἡ πλέον ἀκούραστος καὶ παλαιὰ πολέμιος καὶ ῥήτωρ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ. Ἔχει ἀφιερώσει τὴν ζωήν της ὅλην εἰς προπαγάνδαν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν δυστυχῶν αὐτῶν γυναικῶν. Περιέρχεται ὅλην τὴν Γαλλίαν καὶ δὲν περνᾷ ἴσως ἡμέρα, χωρὶς νὰ ἐκφωνήσῃ, καὶ ἕνα λόγον πρὸς προσηλυτισμὸν εἰς τὰς γενναίας ἰδέας της.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ Συνεδρίου ὁ γενικὸς γραμματεὺς αὐτοῦ κ. 'Ιντεριὰς ἀνέγνωσε Βασιλικὸν διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου διετάσσετο τὸ κλείσιμον ὅλων τῶν οἴκων ἀνοχῆς, καθὼς καὶ τῶν ὑπόπτων τοιούτων καὶ ἀπηγορεύετο πᾶσα ἀπὸ κοινοῦ καὶ εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν συνύπαρξις ἔστω καὶ δύο γυναικῶν ἐλαφρῶν ἠθῶν ἐκ τῶν σήμερον ἀπολυομένων.

Ἡ 'Ινφάντη 'Ισαβέλλα ἐδέχθη εἰς τὸ μέγαρον της τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου εἰς τὰ ὁποῖα προσεφέρθη πλουσιώτατον lunch καὶ παρεσχέθησαν φιλοφρονήσεις ἐντελῶς βασιλικαί. Μετὰ τὴν ὡραίαν αὐτὴν ὑποδοχὴν τὰ μέλη ὡδηγήθησαν δι' αὐτοκινήτων εἰς τὸ Ἄσυλον τῶν σωφρονιζομένων κοριτσιῶν, τὸ ὁποῖον ἱδρύθη καὶ λειτουργεῖ δι' ἐξόδων τῆς φιλανθρώπου ἡγεμονίδος. Εἰς τὸ Ἄσυλον αὐτὸ ὑπάγονται τὰ σῳζόμενα ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἐκμαυλιστῶν πλάσματα, τὰ ὁποῖα διδάσκονται τὰ καθήκοντά των ὡς γυναῖκες καὶ χριστιαναί, μανθάνουν ἕνα οἱονδήποτε βιοποριστικὸν εἰσάγγελμα καὶ διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἠθικοποιήσεως ἀποδίδονται εἰς τὴν κοινωνίαν γυναῖκες χρήσιμοι καὶ ἐνάρετοι.

Καὶ τώρα ποῦ ἡ καλὴ ἀρχὴ ἔγινεν, ὑπάρχει ἐλπὶς ὅτι καὶ τὰ ἄλλα κράτη θὰ ἀκολουθήσουν τὸ ὡραῖον παράδειγμα τῆς 'Ισπανίας, καταργοῦντα θεσμοὺς καὶ συνηθείας ἀπὸ τὰς μᾶλλον ἐπαισχύντους διὰ τὸν σημερινὸν πολιτισμόν.

ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Γυναικῶν τῆς Γαλλίας συνῆλθε τὴν 13 Νοεμβρίου εἰς τὸ Κοινωνικὸν Μουσεῖον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς κ. Μονόδ.

Ἡ γενικὴ γραμματεὺς τοῦ Συνεδρίου κ. Avril de Sainte Croix ἀνέγνωσεν ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου τῆς Μαδρίτης κατὰ τοῦ ἐμπορίου τῶν Γυναικῶν. Μεταβαίνουσα εἰς τὸ ἐν λόγῳ Συνέδριον ἐσταμάτησεν εἰς τὰς πόλεις Bordeaux καὶ Toulouse, εἰς τὰς ὁποίας ἔδωκε δύο διαλέξεις ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Γυναικῶν τῆς Γαλλίας. Ὅλα τὰ γυναικεῖα σωματεῖα τῶν πόλεων τούτων προσηρτήθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον. Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν της μετέβη εἰς τὴν Χάβρην, ὅπου ἔκαμε σειρὰν διαλέξεων. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι τὸ ταξείδι τοῦτο ἐπεχείρησεν ἡ κ. Avril de Sainte Croix δέκα πέντε ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου της. Εἰς ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος τῆς ἐξέφρασε τὴν ἐπὶ τούτῳ ἀπορίαν του, ἡ θαυμασία κυρία ἀπήντησε. Τίποτε δὲν παρηγορεῖ τὰς μεγάλας λύπας, ὅσον ἡ ἐργασία, ἡ ὁποία γίνεται διὰ τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἐνδιαφέρουσα ἀνακοίνωσις εἰς τὴν συνεδρίαν αὐτὴν εἶναι ἡ τῆς κ. Abbadie d'Arrast προέδρου τοῦ νομοθετικοῦ τμήματος ἐπὶ τοῦ ψηφισθέντος παρὰ τῆς Γερουσίας νόμου περὶ ἀναζητήσεως τῆς πατρότητος. Τὸ νομοσχέδιον δὲν ἐπεκυρώθη ὡς εἶχεν ὑποβληθῆ παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἡ Γερουσία ἐπεφυλάχθη καὶ ἐτροποποίησε τὸ 1ον ἄρθρον ὡς ἑξῆς: Περιορίζει εἰς ἓν μόνον ἔτος μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ παιδιοῦ τὸ δικαίωμα τῆς μητρὸς εἰς δικαστικὴν ἀναζήτησιν καὶ ἀναγνώρισιν τοῦ πατρός. Τὸ νομοθετικὸν τμῆμα κατόπιν συντόνων ἐνεργειῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου τῶν Γυναικῶν κατώρθωσε νὰ ἐπεκταθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἀναζητήσεως τῆς πατρότητος εἰς δύο ἔτη μετὰ τὴν γέννησιν.

Εἰς ἄλλο ἄρθρον ἀνεγράφετο ὅτι ὁ πατὴρ ὑπεχρεοῦτο εἰς διατροφὴν τοῦ παιδιοῦ, τὸ ὁποῖον ἔφερε τὸ ὄνομά του. Διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ νομοθετικοῦ τμήματος ἡ φράσις ἔφερε τὸ ὄνομά του ἀντεκκατεστάθη μὲ τὴν ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς πατρός. Ὑποβάλλεται δὲ ἡ πρότασις, ἐὰν πρέπῃ τὸ Συμβούλιον νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν ὑποβολὴν τοῦ νομοσχεδίου τῆς Γερουσίας πρὸς ἐπικύρωσιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἢ νὰ ὑποβληθῇ καὶ πάλιν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ νομοσχέδιον, ὡς εἶχε συνταχθῆ παρὰ τοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Περαίνουσα ἡ κ. Avril de Sainte-Croix ἀνακοινοῖ τὴν πρόσκλησιν τοῦ Διεθνοῦς Συμβουλίου τῶν Γυναικῶν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Στοκόλμης, τὸ συγκαλούμενον κατὰ τὸ 1911.

Ἡ κ. Blauche Sehweig ζητεῖ τὴν σύνταξιν μελέτης συγκριτικῆς περὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατίδων ὅλου τοῦ κόσμου.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Ἡ ἐκλογικὴ κίνησις ἤρχισε νὰ ζωηρεύῃ, οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς συνδυασμοὺς ἔκλεισαν, αἱ ἑκατοντάδες τῶν ὑποψηφίων, οἱ ὁποῖοι ἐννοοῦσαν νὰ ταχθοῦν ὑπὸ τὴν Κυβερνητικὴν αἰγίδα ἤρχισαν νὰ αἰσθάνωνται ψυχραινόμενα τὰ φιλελεύθερα αἰσθήματά των, ἀκριβῶς διότι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ συμπεριληφθοῦν ὅλοι εἰς τοὺς συνδυασμοὺς οὓς ἀνεγνώρισε καὶ υἱοθέτησεν ἡ Κυβέρνησις.

Τὸ ταξεῖδι τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Βενιζέλου ἀνεβλήθη. Ἀνεχώρησε οὗτος προχθὲς Σάββατον μετὰ τοῦ ἰδιαιτέρου του γραμματέως κ. Μαρκαντωνάκη καὶ ἄλλων πολιτευτῶν. Ὁ κ. Ἀλεξανδρῆς ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ὡς Θεσσαλὸς ἀνεχώρησε πρὸ τοῦ κ. Βενιζέλου, εἰς τὸν ὁποῖον διωργάνωσεν ἐπίσημον ὑποδοχὴν εἰς Λάρισσαν.

Ὁ Πρωθυπουργὸς εἰς πολιτικὸν λόγον, ὃν ἐξεφώνησεν εἰς Θεσσαλίαν ἐκθέτει τὸ πρόγραμμά του, τὸ ὁποῖον εἰς γενικὰς γραμμὰς συνοψίζεται εἰς τὰ ἑξῆς:

Οἰκονομικὸν ζήτημα. Ἐλάττωσις ἐμμέσων φόρων οἱ ὁποῖοι βαρύνουν ἐπαχθῶς ἀντικείμενα πρώτης ἀνάγκης καὶ διαρρύθμισις τῶν ἐμμέσων φόρων καὶ ἰδία τοῦ εἰσοδήματος καὶ τῶν κληρονομιῶν. Δηλαδὴ ἐλάττωσις τῆς φορολογίας τῶν ἀπόρων καὶ αὔξησις τῆς τῶν πλουσίων. Ἐξυπηρέτησις τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς καὶ προστασία πάσης βιωσίμου ἐθνικῆς βιομηχανίας. Ἐνίσχυσις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς διὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ βιομηχανίας· ταχυτάτη ἐκτέλεσις ὑδραυλικῶν ἔργων ἐν Θεσσαλίᾳ· παραχώρησις ἐκτάσεων πρὸς καλλιέργειαν εὐφορωτάτης γῆς καὶ ἀποξήρανσις ἑλῶν πρὸς καταπολέμησιν ἑλωδῶν νόσων. Σύνταξις κτηματολογίου διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας καὶ ἑδραίωσιν τῆς κτηματικῆς πίστεως. Καταπολέμησις τῆς τοκογλυφίας διὰ αὐστηροτάτων νόμων καὶ ἵδρυσις καταστημάτων κτηματικῆς καὶ ἀγροτικῆς πίστεως. Κανονισμὸς τῶν σχέσεων μεταξὺ καλλιεργητῶν καὶ ἰδιοκτητῶν Θεσσαλῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γραπτοῦ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου, τοῦ ἰσχύοντος πρὸ τῆς προσαρτήσεως τῆς Θεσσαλίας. Ἀποκατάστασις τῶν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν κτημάτων εἰς ἰδιοκτήτας μικρῶν ἰδιοκτησιῶν. Μέριμνα διὰ τοὺς ἐργάτας τῆς βιομηχανίας διὰ νόμων προστατευτικῶν τῆς ὑγείας καὶ τῶν συμφερόντων των ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δικαίου. Περιορισμὸς τῆς μεταναστευτικῆς ροπῆς δι' ἐξασφαλίσεως ἐπιτοπίου ἐπικερδοῦς ἐργασίας μετ' εὐνομίας. Ἵδρυσις κοινοτήτων. Ἐδραίωσις δημοσίας ἀσφαλείας, ἀναδιοργάνωσις τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῆς ἀστυνομίας διὰ μετακλήσεως ξενων ὀργανωτῶν. Μονιμότης τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ μόρφωσις αὐτῶν εἰς εἰδικὰς σχολάς. Νέοι κώδικες καὶ νέοι νόμοι. Πρακτικὴ καὶ κλασικὴ ἐκπαίδευσις. Στρατιωτικὴ ἀναδιοργάνωσις συγχώνευσις τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν εἰς ἓν ὑπουργεῖον πολέμου. Δηλώσεις φιλειρηνικῆς πολιτικῆς.

Αὐτὸ εἶναι εἰς γενικὰς καὶ συνοπτικὰς γραμμὰς τὸ πρόγραμμα τῆς Ἀνορθώσεως. Εἶναι ἄγνωστον ἐὰν ὁ κ. Βενιζέλος εἰς τὴν ἀναλυτικὴν τοῦ προγράμματός του ἐφαρμογὴν θὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι εἰς τὰ δύο ἑκατομμύρια τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὑπάρχει καὶ ἓν ἑκατομμύριον γυναῖκες, μεταξὺ τῶν ὁποίων αἱ περισσότεραι πληρώνουν εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως φόρους πλεῖσται δὲ ἐργάζονται εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐργασίας καὶ τῆς παραγωγῆς.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΚΑΙ ΚΟΥΖΙΝΑ

Ἕνα ἀπὸ τὰ πολυτιμότερα χορταρικὰ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς εἶναι τὰ ραδίκια. Μὲ οὐσίας καὶ συστατικὰ ὑγιεινῆς πρώτης τάξεως, τὰ ραδίκια βοηθοῦν πολὺ κάθε οἰκοκυρὰν ὡς σαλάτα εὐθυνή, ἀλλὰ ὡς γαρνιτούρα εἰς τὰ πλέον ἐκλεκτὰ πιάτα. Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπεκράτησε τὰ ραδίκια νὰ τρώγωνται ἁπλῶς ὡς σαλάτα, ἐνῶ κατασκευάζονται κατὰ πολλοὺς τρόπους.

Τὰ ἄγρια ραδίκια εἶναι ὀρεκτικά. Τὰ ἥμερα καὶ καλλιεργημένα ἔχουν τὰς ἄνω ἰδιότητας ἀλλὰ εἰς βαθμὸν ὀλιγώτερον.

Τὰ ραδίκια ὡς γαρνιτούρα εἶναι νόστιμα. Ἀφοῦ τὰ πλύνετε καὶ τὰ στεγνώσετε, τὰ ψιλοκόψετε, φυσικά, καθαρισμένα. Βάζετε εἰς τὴν κατσαρόλα μισὴ κουταλιὰ βούτυρο καὶ μιὰ κουταλιὰ φαρίνα. Τὰ ἀφίνετε νὰ βράσουν 3 λεπτά. Βάζετε ἔπειτα τὰ ραδίκια καὶ τὰ ἀφίνετε ὡς πέντε λεπτὰ ἀνακατόνουσα διαρκῶς, ἕως ὅτου πιοῦν τὸ νερό των. Προσθέτετε ζουμὶ τοῦ κρέατος νὰ σιγοψηθοῦν, ἔπειτα εἰς τὸ τέλος μιὰ κουταλιὰ βούτυρο καὶ σάλτσα ἄσπρη.

Ὡς χόρτο εἰς γεῦμα ξεχωριστὸ πιάτο τὴν ἑτοιμάζετε ὡς παραπάνω, ἔπειτα κατασκευάζετε μία σάλτσα bechamel μὲ αὐγὰ μὲ φαρίνα καὶ μὴ γάλα, τὴν μισὴ βάζετε εἰς τὰ ραδίκια καὶ τὰ ἀνακατόνετε, μὲ τὴν ἄλλη μισὴ τὰ σκεπάζετε καλοσερβιρισμένα καὶ γύρω μὲ τρίγωνα φετάκια ψωμὶ τηγανισμένα καὶ μὲ αὐγὰ πηκτὰ κομμένα εἰς δύο κατὰ διαστήματα.

Σοῦπα ἥμερα ραδίκια Καθαρίσετε, πλύνετε καὶ στεγνόσετε τὰ ραδίκια. Κόψατέ τα ψιλὰ περάσετέ τα μὲ βούτυρο, ὥστε νὰ μαραθοῦν χωρὶς νὰ κοκκινίσουν. Ἀλατίζετε καὶ πιπερόνετε. Προσθέσετε νερό, ὥστε νὰ βράσουν καὶ νὰ μείνῃ ζουμὶ γιὰ ὅσα πιάτα θέλετε. Τηγανίσετε ψωμάκια μὲ βούτυρο. Ρίψατέ τα μέσα, ὅταν κατεβάσετε τὴ σούπα σας. Κόψατέ τα μὲ αὐγολέμονο μὲ δύο τρία αὐγά. Εἶναι σούπα ὑγιεινή. Εἰς ἐκείνους ποὺ ἀπαγορεύεται ἡ σούπα τοῦ ζουμιοῦ καὶ ἀπαγορεύεται εἰς ὅλους τοὺς ἀρθριτικοὺς καὶ νευρητικούς, ἡ ραδικόσουπα εἶναι ὠφελιμωτάτη.

Τὰ ραδίκια γίνονται ὡραῖα καὶ γιαχνὶ μὲ λάδι, ἀνακατωμένα μὲ ντίδια. Ἐν γένει εἰς ὅλα τὰ ἄνω εἴδη τὰ ντίδια ἀναμιγνυόμενα ἐλαττώνουν τὴν πικράδα καὶ προσθέτουν κάτι τὸ τρυφερόν.

Γλυκίσματα

Σβίγκους. Βάζετε εἰς μίαν λεκάνην 1)2 ὀκ. φαρίνα εἰς σωρόν. Εἰς τὸ μέσον χύνετε 4 κίτρινα αὐγῶν καὶ δύο ἄσπρα χωρὶς νὰ τὰ κτυπήσετε, τὰ ζυμόνετε Προσθέτετε μιὰ κουταλὶ λάδι, 2 κουταλὲς ρακί, ὀλίγο ἁλάτι καὶ νερὸ ὅσο χρειάζετε, ὥστε ἡ ζύμη νὰ γίνῃ ἐλαφρὰ καὶ ὄχι βαρειὰ καὶ δύσπεπτη. Προσθέτετε καὶ ὀλίγη ἀναλυμένη μαγιά. Ζυμόνετε καλὰ καὶ τὴν ἀφίνετε εἰς ζεστὸ μέρος νὰ ἀνεβῇ. Βάζετε εἰς βαθειὰ κατσαρόλα μπόλικο πάχος νὰ βράζῃ. Κόπτετε τὴ ζύμη σας εἰς κουταλὲς μικρὲς καὶ βάζετέ της νὰ βράσουν. Εὐθὺς ποὺ φουσκόσουν εἶναι ἕτοιμοι. Τοὺς βγάζετε μὲ τρυπητὴ κουτάλα.

Σβίγκοι μήλων. Ἑνόνετε τὴ φαρίνα σας μὲ 4 5 κίτρινα αὐγῶν. Προσθέτετε ὀλίγο γλιαρὸ νερό, ὥστε νὰ γίνῃ ζύμη σφιχτή. Ἀναλύσετέ την μὲ δρὸ κουταλὲς βούτυρο καὶ μὲ τὰ ἄσπρα τῶν αὐγῶν καλοκτυπημένα. Εἰς τὸν ἀραιὸν αὐτὸν χηλὸν προσθέτετε ὀλίγον ἅλας. Χωριστὰ κόπτετε τὰ μῆλα σας φέτες, εἰ δυνατὸν ὁμοιόμορφες, ἀφοῦ τὰ καθαρίσετε καὶ ἀφαιρέσετε τὰ κουκούτσια. Τὰ βάζετε εἰς μία λεκάνη καὶ τὰ βρέχετε μὲ ρακί, τὰ ποτίζετε μὲ ψιλὴ ζάχαρι καὶ κανέλλα κοπανισμένη. Τὰ ἀφήνετε ἔτσι 2 ὥρες. Ἔπειτα τὰ σκουπίζετε, τὰ περνᾶτε εἰς τὸν χηλό, βράζετε εἰς τηγάνι πάχος ἢ βούτυρο, ρίχνετε τὰ μῆλα σας καὶ τὰ ἀφήνετε νὰ κοκκινίσουν Τὰ βγάζετε, τὰ περνᾶτε ἀπὸ ψιλὴ ζάχαρι καὶ τὰ σερβίρετε πυργωτά. Εἶναι ὡραιότατα. Μὲ τὸν ἴδιον τρόπον γίνονται καὶ τὰ πορτοκάλια, κομμένα στρογγυλὰ καὶ βγαλμένες τῆς πέτσες καὶ τὰ κουκούτσια των. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον γίνονται καὶ διάφορα φροῦτα εἰς μαρμελάτας, φράουλα. βερύκοκα, ἢ ροδάκινα. Μὲ τὴν ἴδια πάστα τηγανίζετε ἄσπρες φέτες ὄρνιθας ἢ γάλου βραστοῦ ἢ καὶ ψητοῦ κρύου οἱουδήποτε ἢ μπαλὰ βρασμένα. Μὲ τὴν ἰδίαν πάστα τηγανίζετε λεπτὲς φέτες φραντζόλας μουσκεμένες εἰς γάλα ἀρωματισμένο μὲ σιρόπι οἱουδήποτε γλυκοῦ. Καὶ ἅμα τηγανισθοῦν τὰς πιτίζετε μὲ ζάχαριν. Ἔπειτα μεταξὺ δύο φετῶν τηγανισμένων, ποὺ βάζετε τὴν μίαν ἐπάνω εἰς τὴν ἄλλην, στρώνετε ἕνα στρῶμα γλυκὸ ἢ μαρμελάτα.

Τηγανίτες ἀπὸ πατάτες. Ψήνετε πατάτες εἰς τὸν φοῦρνο ὁλόκληρες ἢ καὶ εἰς τὴ στάκτη. Τὰς καθαρίζετε καὶ τὰς λυόνετε. Τὰς ἁλατίζετε, προσθέτετε ὀλίγο ρακὶ, βούτυρο καὶ ἀρκετὴ κρέμα βουτύρου. Ἐνῷ τὰς ζυμόνετε προσθέτετε ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἕνα ὁλόκληρο αὐγό. Ὅταν ἡ ζύμη σας γίνῃ κατάλληλος γιὰ στρογγύλους κεφτέδες, θὰ τοὺς πλάσετε, θὰ τοὺς ἀλευρώσετε καὶ θὰ τοὺς τηγανίσετε εἰς πάχος βραστὸ μὲ πολλὴ φωτιά.

Τηγανίτες Ἑλβετικοί. Χρειάζεται εἰδικὸ τηγάνι διὰνὰ κατασκευασθοῦν τὰ bricelets, τὸ ἐθνικὸν γλύκισμα τῶν Ἑλβετῶν. Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο πλάκες σιδερένιες, ἴσιες, μὲ μακρὺ χέρι κάθε μιά, ποὺ ἀνοίγουν καὶ κλείουν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ πατηκόνουν τὴν ζύμην καὶ νὰ τὴν χωρίζουν εἰς τέσσερα πανομοιότυπα τετράγωνα.

Ἡ πάστα τῶν bricelets κατασκευάζεται κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον. Βάζετε εἰς μίαν λεκάνην 75 δρ. βούτυρο φρεσκο, τὸ χλιένετε ὀλίγον καὶ τὸ δουλεύετε ἕως ὅτου νὰ μαλακώσῃ ἐντελῶς. Εἰς ἄλλο κιασὲ δύο κίτρινα αὐγῶν καὶ ἕνα ἄσπρο, τὰ ἀνακατώνετε ὀλίγο καὶ ἔπειτα προσθέτετε 75 δρ. ζάχαρι ψιλή, πεισμένη ἀπὸ κνισάρα, ἁλάτι ἀνάλογον, ἕνα φλιτζανάκι γάλα, ὀλίγο κίτρινο λεμονιοῦ ψιλοξυσμένον· δουλεύετε ὅλα μαζὴ 5—6 λεπτά, καὶ ἔπειτα τὰ χύνετε εἰς τὸ βούτυρο καὶ τὰ δουλεύετε ὅλα μαζὴ ἕως ὅτου γείνουν ὡς κρέμα πηκτή. Ἔπειτα προσθέτετε φαρίνα πρώτης ποιότητος τριεστίνικη τόση, ὥστε νὰ γίνῃ μία ζύμη, οὔτε πολὺ ἀραιά, οὔτε πολὺ πυκνή. Ἀπὸ τὴν ζύμη αὐτὴ πέρνετε ἕνα κομματάκι εἰς τὸ ἄκρον τοῦ μαχαιριοῦ καὶ ἀφοῦ βουτυρώσετε ὀλίγο τὸ τηγάνι, καὶ τὸ πυρώσετε εἰς τὴν φωτιὰ τοποθετεῖτε εἰς κάθε τετράγωνο ἀπὸ ἕνα κομμάτι

ζύμη. Κλείνετε τὸ τιγάνι, τὸ βάζετε εἰς τὴν φωτιά, τὸ γυρίζετε μετὰ δύο λεπτὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, καὶ εὐθὺς ὡς τὰ λεπτὰ φύλλα τῆς πάστας ροδίσουν μόλις, τὰ βγάζετε καὶ τὰ τοποθετεῖτε εἰς πιατέλαν ἀραιά. Μετὰ δύο λεπτὰ ξηραίνονται, γίνονται κροκὰν καὶ λυόνουν εἰς τὸ στόμα. Εἶναι τὸ ἀβρότερον καὶ τὸ ἐλαφρότερον ζυμαρικὸ ποῦ ὑπάρχει

Δεῖγμα τοῦ τηγανιοῦ πρ ς κατασκευὴν ἐδῶ ἠμποροῦν νὰ ἴδουν αἱ ἐπιθυμοῦσαι κυρίαι εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν Σχολὴν ὁδὸς Ὁμήρου 24.

ΠΡΟΣ ΤΑΣ κ. κ.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΡΙΑΣ ΜΑΣ

Παρακαλοῦνται ὅσαι ἐκ τῶν κ. κ. ἀναγνωστριῶν μας καθυστεροῦν ἀκόμη τὴν ἐγγραφήν των ἢ νὰ πληρώσουν αὐτὴν εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀνταποκριτάς μας, ἢ νὰ τὴν ἀποστείλουν εἰς τὸ γραφεῖον μας διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, χωρὶς ἀναβολήν.

ΚΥΡΙΑΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΙ' ΕΡΓΑΤΙΔΑΣ

Εἰς τὸ κατάστημα τῆς Οἰκοκυρικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς ὁδὸς Ὁμήρου 24, λειτουργεῖ κάθε Κυριακὴν ἀπὸ τὰς 9—12 π. μ. τὸ Κυριακὸν Σχολεῖον δι' ἀμαθεῖς ἐργάτιδας καὶ ὑπηρετρίας.

Ἱερεὺς ἐξηγεῖ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἡμέρας διδάσκεται δὲ ἀνάγνωσις, γραφὴ καὶ ἀριθμητική, ὡς καὶ τὰ καθήκοντα τῆς γυναικὸς εἰς τὴν οἰκογένειαν, τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πατρίδα. Αἱ ἔχουσαι ἀμαθεῖς ὑπηρετρίας δύνανται νὰ τὰς στέλλουν εἰς τὸ Κυριακὸν Σχολεῖον πρὸς μόρφωσιν.

Ἐπίσης τὰς Κυριακὰς δανείζονται βιβλία ἀπὸ τὴν λαϊκὴν βιβλιοθήκην τῆς Σχολῆς πρὸς τὰς ἐργάτιδας ἐργοστασίων, ὡς καὶ πρὸς κάθε γυναῖκα ἢ κόρην, ἐπιθυμοῦσαν νὰ περνᾶ τὰς ὥρας τῆς ἀναπαύσεώς της μὲ τὴν συντροφιὰν τερπνῶν καὶ διδακτικῶν βιβλίων.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Εἰς τὴν Ἐπαγγελματικὴν καὶ Οἰκοκυρικὴν Σχολὴν Ὁδὸς Ὁμήρου 24 κατασκευάζονται ὡραῖα ἀσπρόρουχα διὰ προῖκας, βαπτιστικά, ὡς καὶ ὑποκάμισα ἀνδρικὰ εἰς τιμὰς πολὺ λογικάς. Κατασκευάζονται ἐπίσης ἄνθη τεχνητά, φυσικώτατα, ἐφάμιλλα τῶν Εὐρωπαϊκῶν. Σιδερόνονται ὑποκάμισα ἀνδρικά, φωκόλ, ὡς καὶ λεπτὰ μπατιστένια εἴδη. Δύο μεγάλα τμήματα κατασκευάζουν φορέματα καὶ ἐπανωφόρια. Εἰς τὸ μάθημα τῆς μαγειρικῆς ἐκτελοῦνται παραγγελίαι ἐκλεκτῶν φαγητῶν καὶ γλυκισμάτων διὰ γεύματα ἐπίσημα, ἀνὰ πᾶσαν Τρίτην καὶ Παρασκευήν. Ὅλα εἰς τιμὰς λογικάς.

ΚΟΡΗ Ἑλληνὶς γνωρίζουσα καλὰ γαλλικὰ ζητεῖ οἰκίαν διὰ νὰ περιποιεῖται μικρὰ παιδιά, νὰ τὰ συνοδεύῃ εἰς τὸν περίπατον καὶ νὰ ὁμιλῇ μαζή των γαλλικά. Ἀναλαμβάνει καὶ ράψιμο τῶν παιδιῶν. Ἔχει πολὺ καλὰς συστάσεις.

ΚΟΡΗ γνωρίζουσα τὴν Ἀγγλικήν, δυναμένη δὲ νὰ βοηθῇ εἰς τὴν ραπτικὴν καὶ νὰ συνοδεύῃ μικρὰ εἰς τὸν περίπατον ζητεῖ θέσιν εἰς οἰκογένειαν. Συνιστᾶται θερμότατα ἀπὸ ἡμᾶς.

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ νηπιαγωγὸς ἀναλαμβάνει τὴν προγύμνασιν μικρῶν καὶ συνοδεύει αὐτὰ εἰς περίπατον. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΓΑΛΑΚΤΟΥΧΟΝ ΑΛΕΥΡΟΝ ΝΕΣΤΛΕ

ΤΕΛΕΙΑ ΤΡΟΦΗ ΔΙΑ
ΤΑ ΒΡΕΦΗ, ΑΝΑΡΡΟΝΥΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΟΝΤΑΣ
ΠΕΡΙΕΧΕΙ ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟΝ ΕΛΒΕΤΙΚΟΝ ΓΑΛΑ
Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα καὶ φαρμακεμπορεῖα.
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ Διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Κρήτην.
Κ^ος ΕΥΓ. ΠΛΟΚ ΑΘΗΝΑΙ